

VÁRNEGYED

Budai Vár • Gellérthegy • Krisztinaváros • Tabán • Víziváros

VÁLTOZÁS JÖN BUDAVÁRON

Októbertől Böröcz László a kerület polgármestere

Interjú és választási összefoglaló a 4-11. oldalon

**„JÉZUS INFLUENZSZER,
DE NEM IDÉTLEN
VIDEÓKKAL ÜZEN”**

14. oldal

**A BÉKE KICSI,
SZÜRKE SZIGETE,
A HORVÁTH-KERT**

20. oldal

**KOMOLY BALESETI
FORRÁSSÁ VÁLT A FŐ
UTCAI KERÉKPÁRSÁV**

22. oldal

A VIRÁG BENEDEK HÁZ JÚNIUSI PROGRAMJAI

06. 20.
17:30

**Farkasházi Réka
és a Tintanyúl Trió**
Vakációköszöntő koncert

06. 20.
20:30

Retro Kertmozi
Bacsó Péter: A Tanú (1969)

06. 22.
20:00

A Dagda Zenekar skót táncháza

06. 26.
19:00

Intergeese koncert

06. 27.
19:00

Filmes kvízest

06. 28.
19:00

**Pezsdítő buborékok:
Petnat kóstoló**

1013 Budapest, Döbrentei utca 9.
További részletek a www.maraikult.hu weboldalon.

Változás kell!

Nemrégiben váratlan látogatója volt a Várnegyed szerkesztőségének. Egy tagbaszakadt férfi nyitott be és mindenféle köszönés nélkül pénzt kért. Arról hadovált, hogy neki kocsma volt a koronavírus-járvány előtt, milliókat vesztett, most ételre sincs pénze, mert eljártszotta. Éppen egy megbeszélést szakított félbe monológjával, majd egyre követelőzőbb magatartásával. Nagyon úgy tűnt, hogy ha még sokáig folytatódik a jelenet, a tagnak elfogy a türelme, és fizikálisan is érvényt szerez kívánságának, ha nem fizetjük be őt egy ebédre.

Aznap reggel már láttam ezt az illetőt, ott üldögélt ismerőseivel a Szilágyi Dezső téri park egyik padján. Sajnos igen, ők és haverjaik azok, akik vécének használják a bokrokat, és mosdónak a szökőkutat.

Tudom és átérzem, mekkora gond a hajléktalanság, pénztelenség és munkanélküliség. De az már csak nem járja, hogy irodákba nyitnak be és agresszív módon pénzt követelnek a naphosszat közterületen üldögélő, dülöngélő, olykor közszeméremsertő tevékenységükkel megbotránkozást keltő egyének. Tanult tehetetlenségünk, természetes önvédelmi reakcióinkból következően persze tovább sietünk, csak gyorsan minél messzebbre, hogy lehetőleg gyermekeink se lássák a köztéri aktust, mint ahogy egy ilyen felháborító eseményt minden bizonnyal láthattak a Franklin utcai játszótéren tartózkodók.

Azt is tudjuk, hiszen foglalkoztunk a témával, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat profi intézményrendszere komoly szakmai háttérrel és felkészültséggel rendelkezve ezekért az emberekért dolgozik. Ám van a Budavári Önkormányzatnak közterület-felügyelete is, amelytől elvárható lenne, hogy az ilyen problémák gócpontjait ismerje és megfelelőképp kezelje, netán felszámolja.

Azt mondják, az évekig nem kezelt problémát csak évek hosszú munkájával lehet megoldani. Az évek alatt elrontott dolgokat csak évek alatt lehet helyrehozni. De talán nem is kell hangsúlyozni, hogy ennek a megfélemlítést és megbotránkozást keltő jelenségnek egyszer és mindenkorra, valamint azonnal véget kell vetni Budáron. Itt élünk, ez itt a lakóhelyünk, és nem tűrjük az agresszív kéregetést, nem tűrjük a csoportos gettózást, a köztéri megbotránkoztatást.

Budavár megválasztott új polgármesterének többek között ennek a munkának az elvégzéséhez is sok sikert kívánunk!

Kuthi Áron
főszerkesztő

Impresszum

A BUDAPEST I. KERÜLET

BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Kiadó: Budavári Média és Városmarketing Kft.

Szerkesztőség: 1011 Budapest, Szilágyi Dezső tér 4.

Telefon: +36-1/611-6493

Írjon nekünk: info@varnegyed.hu

Hirdetés: hirdetes@varnegyed.hu

ISSN 2060-6303

VÁRNEGYED
Budai Vár • Gellérthegy • Krisztinaváros • Tabán • Víziváros

Főszerkesztő: Kuthi Áron

Munkatársak: Balogh Roland, Schmidt Gábor,
Tari Tamás

Fotó: Mudra László, Tóth Tibor

Nyomdai előkészítés: Crood Comp

Nyomda: Mediaworks Hungary Zrt.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk
vissza! Minden jog fenntartva!

Megjelenik 18000 példányban.

Böröcz László nyerte a polgármester-választást

Fordulatos versenyben a Fidesz-KDNP jelöltje, Böröcz László nyerte a június 9-ei polgármester-választást az I. kerületben. Az utolsó, nagy mozgósítási hajrá és a hajnali győzelmi bejelentés között sok izgalmas pillanat adódott az eredményváró helyszíneként szolgált Fő utcai Polgári Szalonban. A hangulat végig feszült volt, főleg azért, mert felháborítóan késve érkeztek a részadatok a Nemzeti Választási Irodától (NVI). A polgári oldal a városvezetői pozíció mellett az egyéni választókerületek túlnyomó többségét is elhódította, így októbertől az eddiginél is szilárdabb képviselő-testületi többséggel vehetik át a Budavári Önkormányzat vezetését.

A Fő utcai Fidesz-irodában reggel óta nagy volt a sürgés-forgás, az este 7 órás urnazárást követően megérkeztek a képviselőjelöltek és a szimpatizánsok, a Polgári Szalon helyisége pedig hamar megtelt érdeklődővel.

Este 10 órához közeledve a többség már méltatlankodott, mivel Budavárról sokáig nem közölt adatokat az NVI. Jobb híján mindenki a főpolgármester-választás részeredményeinek volt kénytelen örülni, ahol akkor még Vitézy Dávid állt az élen.

Este fél 11-kor még mindig semmi sem volt tudható a választas.hu-n a kerületről, pedig számos fővárosi kerületben egészen előrehaladott volt a voksok megszámlálása. Ezért érthetően a hangulat a szimpatizánsok körében feszült maradt.

Csak tizenegy óra után jelentek meg az első részadatok az NVI oldalán, amelyek sokáig V. Naszályi Márta előnyét mutatták. Böröcz László bejelentette, hogy szoros végeredmény várható. Az izgalom ekkor már ténylegesen tapintható volt.

Éjjel fél 1-kor is még mindig csak a szavazatok felét számlálták meg, a Fidesz jelöltje ekkor több mint három százalékos előnnyel (45,02 százalék) vezetett baloldali riválisa előtt (41,65 százalék). Böröcz László végül a három százalékos vezetést mutató adatok publikálásával egy időben jelentette be győzelmét. Ekkor mindenki üdvözléssel tört ki, álló ováció és vastaps töltötte be a termet. „Hála Istennek, már 99 százalékig ki lehet jelenteni, hogy nagyjából 500 szavazattal győztünk” – mondta polgármesteri tisztség várományosa. Ekkor még két egyéni körzet eredménye nem volt biztos, de az már látszott, hogy a fideszes testületi többség az eddigiekhez képest is megerősödött.

„A miénk a legjobb csapat az országban, ennek köszönhetjük a győzelmet” – fogalmazott a Fidesz politikusa, aki családjá türelme és támogatása mellett a korábbi Fidesz-KDNP-s képviselők segítségét is megköszönte. „Még hátra van négy hónap furcsa időszak, ami alatt támadni fognak minket, de ezen is túl leszünk, és olyan önkormányzatot építünk, ami méltó lesz az I. kerület múltjához és jövőjéhez” – tette hozzá Böröcz László, aki végül 6014 szavazattal, 44,99 százalékos eredménnyel kerekedett felül a vetélytársain.

A polgármesteri székért folyó versenyben a párbeszédese V. Naszályi Márta 5551 szavazattal végül 41,53, míg a Magyar Kétfarkú Kutya Párt színeiben induló Nánásiné Abonyi Gyöngyi 1802 szavazattal 13,48 százalékos eredményt ért el.

A jelenlegi polgármester a Facebookon gratulált kihívójának, és hozzátette: „Hatalmas megtiszteltetés volt 2010-től képviselőként és 2019 óta polgármesterként szolgálni a kerületet.”

V. Naszályi Márta megköszönte a választópolgárok bizalmát, és kiemelte, hogy egy hangos és eseménydús kampányon vagyunk túl. Mint fogalmazott: „Nekem mindig az I. kerület lesz az első és a jövőben is mindent meg fogok tenni, hogy az I. kerületiek érdekei érvényesülhessenek.”

Nánásiné Abonyi Gyöngyi a választás után kijelentette, hogy az MKKP az I. kerületben egy húsz százalék körüli támogatottságot felmutatni képes párt. Ezzel a kutyapárt egyéni választókerzetekben elért átlag húsz százalék körüli eredményeire utalt.

Tari Tamás

Böröcz László:

„Október 1-ig sem állhat meg az élet!”

A köztisztaság és a közrend helyreállítását, a leköszönő polgármester által akadályozott intézkedések végrehajtását nevezte meg a legfontosabb teendők között Böröcz László, aki a Fidesz-KDNP színeiben októbertől átveszi Budavár vezetését. A leendő polgármestert az I. kerületi és a fővárosi munkájának összehangolásáról is kérdeztük.

– **Hogyan értékeli a polgármester-választás eredményét?**

– Szeretném minden első kerületi polgárnak megköszönni a részvételt, aki a választáson részt vett. Külön köszönöm azoknak, akik támogattak szavazatukkal. Elszántsággal és szorgalommal, de a kellő alázattal fogom a munkámat végezni a kerületünkért! Az a célo, hogy pár év múlva mindenki büszke lehessen rá, azok is akik nem minket támogattak. Otthonosabbá, zölddebbé és rendezettebbé tesszük a kerületet és egy átlátható, modern és profi önkormányzatot fogunk felépíteni.

Ötszáz szavazattal győztem, ami többszöröse a 2019-es különbségnek, de nem az arányok számítanak, csak a végeredmény. Képviselőjelöltjeink és az aktivisták is rengeteget dolgoztak, amiért nagyon hálás vagyok. Meg is lett az eredménye, hiszen nyolc körzetből hetet megnyertünk.

– **Mit szól ahhoz, hogy az ellenoldal azt sugalmazza, hogy ön és a csapata választási csalást követett el a venezuelai menekültek révén?**

– Ennek az uszításnak az értelmetlenségét még a velünk aligha különösebben szimpatizáló 444.hu baloldali portál is megírta. A venéz közösség joggal van felháborodva, hogy így megbélyegezték őket. Eleve nem igaz, hogy V. Naszályi Márta most tudta meg, hogy a Máltai Szeretetszolgálathoz általuk segített hajléktalanok és menekültek (köztük a venezuelai magyar állampolgárok) vannak bejelentve. Ezt már 2019-ben is tudták, de tavaly ősszel is ennek megfelelően rajzolták meg az új körzethatárokat. Az sem véletlen, hogy akár a korábbi választásokon, most is csak körülbelül a fele volt a részvétel ebben a szavazókörben, mint bármelyik másikon. Érdekesség, hogy az Ol-talom Karitatív Egyesület VIII. kerületi, Dankó utcai székházába több mint 900 fő van bejelentve. V. Naszályi Márta gondolatmenetét követve, akkor ott Iványi Gábor szervezett volna választási csalást Pikó András érdekében?

– **Mi a polgári oldal számára a legfontosabb feladat a következő négy hónapos átmeneti időszakban?**

– A következő néhány napban a kampányban rengeteget dolgozó képviselőjelöltjeink, aktivistáink és munkatársaink egy szusszanásnyi pihenőhöz jutnak. De aztán mielőbb folytatunk kell a munkát, és fel kell készülnünk az októberi váltásra és az azt követő teendőkre. V. Naszályi Márta ugyan az utolsó ülésen úgy nyilatkozott, hogy októberig már nem tervez új ülést összehívni, de a kerületnek ezekben a hónapokban is működ-

nie kell, ciklus vége ide, nyári szabadságolások oda. Meg kell tennünk az első lépéseket a tiszta és rendezett Budavárért. Reméljük, hogy polgármester asszony is együttműködőbb lesz az elakadt intézkedések újraindításában, mi is méltányosan fogjuk áttekinteni, hogy a búcsúzó ciklus intézkedései közül mit érdemes megtartani, és mi az, amin változtatni kell. Át szeretnénk gondolni az önkormányzat és a kapcsolódó cégek, intézmények működését. Egy jóval hatékonyabb működés a célunk.

– **Terveznek rendkívüli testületi ülést a nyár folyamán?**

– Igen, mivel erre a négy hónapra sem állhat meg az élet. Szeretnénk minél gyorsabban elindítani a pozitív változásokat, hogy októberben ne menjen el ezzel az idő.

– **Együtt tudnak-e működni Czukkerné dr. Pintér Erzsébet jegyzővel a jövőben?**

– Valószínűleg jegyző asszony nem tervezi, hogy együtt dolgozzon velünk. Őszintén: erre én sem látok sok esélyt, hiszen ez egy bizalmi kérdés is.

– **Mennyire tartja összeegyeztethetőnek a fővárosi közgyűlési szerepvállalását a polgármesteri munkával?**

– Erre majd az alakuló ülést követően lehet konkrét választ adni. Korábban is összeegyeztethető volt a két munka, ebben nem látok problémát. Nekem a Fővárosban is Budavár lesz az első, biztos vagyok benne, hogy az első kerület számára is előnyös, ha a szempontjai és érdekei megjelennek a budapesti döntésekben.

– **Hogy értékeli az új fővárosi közgyűlési erőviszonyokat?**

– Egyik pártnak sincs abszolút többsége, ezért a következő, politikailag töredezett közgyűlésben kompromisszumok mentén lehet majd támogatottságot szerezni egy-egy kezdeményezéshez. Abban biztos vagyok, hogy a Fidesz-frakció képviselői és jómagam is a konstruktív döntésekben leszünk érdekelték, hogy a főváros és az I. kerület is fejlődni tudjon.

Tari Tamás

444: NEM A VENEZUELAIAKON MÚLT

Feleslegesen riogatott a menekültekkel a Párbeszéd, nem a venezuelaiakon múlt Naszályi veresége címmel jelent meg cikk a 444-en, amelyben a baloldali portál levezte, alaptalan volt V. Naszályi Márta azon állítása, miszerint a Fidesz venezuelai menekültek tömeges le-szavaztatásával akarja befolyásolni a választás kimenetelét. A leköszönő polgármester jogi lépéseket helyezett kilátásba a Máltai Szeretetszolgálat Fő utcai idősek otthonában ideiglenes lakcímmel rendelkező 840 venéz ügyében. A híroldal kiemelte, Böröcz végül kevesebb mint 500 szavazattal nyert, ám az eredmény biztos nem a venézeken múlt, mivel a 4. számú szavazókörbe összesen 496 érvényes szavazat érkezett, amelyekből 282-t (56,85%) Böröcz Lászlóra, 155-öt (31,25%) V. Naszályi Mártára, 59-et (11,9%) pedig Nánásiné Abonyi Gyöngyire adtak le a választók. „Bármire is szavazott az a néhány venezuelai, aki élt a jogával, ez biztosan nem befolyásolta az eredményt” – állapítja meg a portál cikke.

Így látják a választást a győztesek

WEHNER KRISTÓF (1. egyéni választókerület, Fidesz-KDNP)

Rendezzük a bérlakások helyzetét

Mindenekelőtt köszönöm a várnegyediek és a körzethez tartozó vízivárosiak támogatását. Feladat van bőven, nem dőlhetünk hátra. Amint lehet, hozzá kell fogni a legsürgetőbb pontok végrehajtásához. A Várnegyed élhetősége az első. Tiszta és rendezett közterületeket és zöldfelületeket kell kialakítani. Megoldást kell találni a turizusból fakadó köztisztasági és egyéb (pl. turistabuszok) problémákra. Megnyugtatóan rendezni kell végre a műemlék bérlakásokban élők helyzetét minél gyorsabban és minden érintett fél megelégedésére. A most megválasztott testület elkötelezett ezen célok mielőbbi végrehajtásában. Feltett szándékunk újra fejlődő pályára állítani Budavárt!

MOLNÁR GÁBOR (2. egyéni választókerület, Fidesz-KDNP)

A közösség érdekében

Az én körzetemben 20-30 éve minden jobboldali jelölt nyert, ez egy úgynevezett "safe seat". De az én kampányom, az én munkám nem arról szól, hogy én nyerjek, hanem a közösségért tegyek, a közösséget juttassam győzelemhez. Én Böröcz László győzelméért és azért küzdöttem, hogy a teljes I. kerületből egy normális, élhető és vidám városrészt csináljunk.

VARGA DÁNIEL (3. egyéni választókerület, Fidesz-KDNP)

Rend és fejlődés

Nagyon örülök, hogy az I. kerületiek Böröcz Lászlót választották polgármesterré, mert vele végre elindíthatjuk az előző vezetés miatt eddig elmaradt, ám annál fontosabb vízivárosi fejlesztéseket. Köszönöm a vízivárosiaknak, hogy bizalmat szavaztak nekem, együtt egy rendezett és fejlődő városrészt építünk.

FAZEKAS CSILLA (4. egyéni választókerület, Fidesz-KDNP)

Polgári városvezetés

Megtisztelő, hogy továbbra is képviselhetem a várszoknyán élőket, hiszen nagyszerű dolog egy közösségért dolgozni, közösen kiállni egymásért. A választók bizalmát nagyon köszönöm, értékteremtő munkával igyekszem meghálálni egy olyan polgári városvezetéssel, melynek célja egy rendezett, élhető és fejlődő otthon építése számunkra. Elkötelezetten fogok dolgozni azért, hogy a következő öt év nyertese legyen az I. kerület, benne Víziváros és Krisztinaváros is.

FRÓNA LEVENTE (5. egyéni választókerület, Fidesz-KDNP)

Évek kemény munkájának a gyümölcse ért be

Azon dolgoztunk, hogy újra a polgári értékrend és a józan ész kerekedjen felül az I. kerületben, ennek érett be most a választásokon a gyümölcse. Mint mondta, előnyt jelentett, hogy – ellentétben a baloldal több jelöltjével – a választókerületében lakik, „annak a kellős közepén”, helyben tehát ismert volt, ami sokakban váltott ki szimpátiát.

Fróna Levente sikeresnek nevezte a szavazók mozgósítását is, kiemelte, hogy várakozásokon felül alakult a részvételi arány, több helyen már a szavazóhelyiségek nyitása után sorok alakultak ki. A képviselő kitért arra is, hogy a baloldalnak nem volt semmilyen víziója, idegen, nem működő ideológiákat akart az I.

kerületre is ráerőltetni, nem volt válasza arra, mit is igényelnek a kerületben lakók. A fejlesztéseket pedig nem megvalósították, hanem csak beszéltek róluk, például az „álrészvételiséggel” a szavazók mögé bújva – mutatott rá.

BAUER ESZTER (6. egyéni választókerület, Fidesz-KDNP)

Visszacsempészni a polgári életérzést

A személyes találkozásokban hiszek, a legtöbb energiámat a kampányban arra fordítottam, hogy eljussak a választópolgárokhoz a választókerületemben, ha csak egy bemutatkozás erejéig is, de találkozzak az emberekkel és elnyerjem a bizalmukat. Emlékeztetett rá, hogy a Budai Polgári Közösség révén már 2021 óta próbálnak értéket teremteni, „a kerületben kulturális területen munkálkodom, személyes, családi kötődéseim is vannak, mondhatni, ismerem a kerület zegzugait”.

Bauer Eszter fontosnak nevezte, azt is hogy Krisztinavárosba visszacsempésszék a polgári életérzést, nyugalmat, rendet és biztonságot teremtsenek, valamint forduljon kellő figyelem a városrész parkjaira, tereire, különösen a Vérmezőre. Mint mondta, együttműködésre van szükség a fővárossal, valamint a helyi vállalkozókkal, az I. kerületben élő művészekkel is.

GULYÁS GERGELY KRISTÓF (7. evk, Fidesz-KDNP)

A fejlődés útján

A választás napján nagyon szoros volt a verseny a Tabánban, de nagyon szépen köszönöm a bizalmat az I. kerületieknek. Igyekszem meghálálni, hogy esélyt kaptam tőlük arra, hogy továbbra is a kerületért dolgozzam. Egy nagyon jó csapat nyert június 9-én, akikkel végre megmutathatjuk, hogy hogyan is tud fejlődni ez a kerület.

KUN JÁNOS (8. evk, DK-MSZP-Párbeszéd-ZÖLDEK-Momentum-MMN-Várunk Egyesület)

Az eddigi munkámat kívánom folytatni

Köszönöm a választók bizalmát, szomorúnak tartom, hogy V. Naszályi Márta csapatából én vagyok az egyetlen, aki egyéni mandátumot nyert. Az eddigi munkámat kívánom folytatni a körzetben, továbbra is nagy súlyt kívánok helyezni a terület zöldítésére, a buszhelyzet megoldására, valamint remélem, hogy végre elkezdődhet az irányításommal megalkotott lakásért időskori életjáradék program megvalósítása, az ugyanis eddig nem kapott megfelelő publicitást.

NÁNÁ SINÉ ABONYI GYÖNGYI (MKKP)

Prioritás a Déli pályaudvar

A programom fókuszában a Déli pályaudvar állapota áll. Úgy-hogy kezdeni is azzal szeretném a képviselői munkám. Meglátjuk, hogy ebben a témában mit tudok elérni. Egyébként bízok, mert lehet ugyan, hogy csak egyedül jutottam be és ez nem ad nagy mozgásteret, de Gergő is csak egyedül jutott be anno a XII. kerületbe és most hol tart!

Kuthi-Schmidt-Tari

Kérdéseinket minden mandátumot szerzett képviselőnek elküldtük. Lapzártánkig azonban V. Naszályi Márta és Csobánczy Gábor nem reagált megkeresésünkre.

KAPISZTRÁN
TÉR

Rövidebb lesz a következő önkormányzati ciklus

Október 1-jén lépnek hivatalba a most megválasztott polgármesterek és helyi képviselők

Több szempontból is különleges volt a június 9-ei magyarországi választás: először rendezték egyszerre az önkormányzati voksolásokat az európai parlamenti képviselők megválasztásával, és innentől ez lesz a megszokott. A 2019-ben kezdődött önkormányzati ciklus változatlanul ötéves időtartamú, a 2024-ben kezdődő viszont az előbbi miatt négy hónappal rövidebb lesz.

A most megválasztott polgármesterek és helyi képviselők az Alaptörvény értelmében október 1-jén fognak hivatalba lépni, addig tehát a régi polgármester vezeti a települést.

– Az, hogy ebben az időszakban mit tesz, az ő felelőssége, tevékenységére természetesen ekkor is vonatkoznak a törvények, így jogsértés esetén felelnie kell ugyanúgy, mint bármikor máskor – mondta a Várnegyed megkeresésére Szikra Levente, az Alapjogokért Központ vezető elemzője. Hozzátette, hogy politikai szempontból valóban nem lehet egyszerű a helyzet: ha egy polgármestert nem választottak újra, akkor „illő a jogszabályok betartásán túl is önmérsékletet tanúsítania ebben az átmeneti időszakban, hiszen ilyenkor megszűnik a korábbi demokratikus legitimitációja”. Ezt erősítette meg Kocsis Máté, Fidesz frakcióvezető is, aki szerint az átmeneti időszakra nézve nem kell korlátoz-

BEÜLHET A FŐVÁROSI KÖZGYŰLÉSBE IS

Böröcz Lászlót nemcsak az I. kerület polgármesterévé választották meg az önkormányzati választáson, hanem listás mandátumot is szerzett a Fővárosi Közgyűlésben. A politikus a Fidesz–KDNP fővárosi listáján a harmadik helyen szerepelt Szentkirályi Alexandra és Sára Botond mögött. A kormánypártok összesen 10 mandátumot szereztek a főpolgármesterrel együtt 33 tagú Fővárosi Közgyűlésben.

ni a még hivatalban lévő, de választást veszített polgármesterek hatalmát „Aki öt évig vezetett egy települést, nem hiszem, hogy nekiáll szórni a pénzt. Aki ezt teszi, annak amúgy is büntetőjogi következménye lehet, és akkor joggal váltották le a választók. A mandátum lejárta előtt a polgármester vagy a testület jogkörének a korlátozása alkotmányellenes lenne” – mondta a Fidesz parlamenti frakcióvezetője.

Az I. kerületben az is változást hozott az idei választáson, hogy – mivel a lakosság száma 25 ezer alá csökkent – kevesebb választókerületben lehetett egyéni képviselőt választani. Kisebb lesz a budavári képviselő-testület létszáma is: októbertől az eddigi 15 helyett 12 tagúra csökken. Az egyéni képviselők mellett három politikus kompenzációs listáról jutott mandátumhoz, Böröcz László polgármesterrel együtt a képviselő-testület páros létszáma miatt elméletben szavazategyenlőség is előfordulhatna.

– Ha a döntésnél mindenki jelen van, akkor valóban kialakulhat szavazategyenlőség. Ilyenkor a javaslat nem tekinthető elfogadottnak, hiszen az igen szavazatok száma nem több mint fele az összes szavazatnak. A döntetlen tehát ebben az esetben ugyanolyan, mintha a nemek győztek volna – magyarázta a vezető elemző. Mindez persze csak elméleti lehetőség, hiszen a Fidesz–KDNP-nek kényelmes, nyolcfős többsége lesz az új testületben, amelyben csak négy ellenzéki képviselő fog ülni. Az új testület alakuló ülését – mint arra Nagy Attila, a Nemzeti Választási Iroda elnöke felhívta a figyelmet – október elseje után 15 napon belülre kell összehívni.

Schmidt Gábor

BUDAVÁR A FELSŐ MEZŐNYBEN

Budapesten a szavazók 60,5 százaléka szavazott az önkormányzati választáson, így Budavár a maga majdnem 64 százalékaival (63,92%) felülteljesítette a fővárosi átlagot. A kerületek ilyen versenyében a szomszédos XII. kerület a nyertes, itt a szavazók 68,35 százaléka választott. A XVII. kerületben viszont majdnem ugyanakkora arányban szavaztak (63,07%), mint Budaváron.

POLGÁRMESTER

BÖRÖCZ LÁSZLÓ*Fidesz-KDNP***44,99%**

EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLETBŐL BEJUTOTTAK

1. EVK.

WEHNER KRISTÓF*Fidesz-KDNP***54,11%**

2. EVK.

MOLNÁR GÁBOR*Fidesz-KDNP***52,56%**

3. EVK.

VARGA DÁNIEL*Fidesz-KDNP***44,16%**

4. EVK.

FAZEKAS CSILLA*Fidesz-KDNP***41,04%**

5. EVK.

FRÓNA LEVENTE*Fidesz-KDNP***40,04%**

6. EVK.

BAUER ESZTER*Fidesz-KDNP***40,21%**

7. EVK.

**GULYÁS
GERGELY KRISTÓF***Fidesz-KDNP***38,98%**

8. EVK.

DR. KUN JÁNOS*DK – MSZP – Párbeszéd
ZÖLDEK – Momentum –
MMN – Várunk Egyesület***39,86%**

A június 9-ei önkormányzati választás a kormánypártok megerősödését hozta Budapest I. kerületében. Böröcz László polgármester mellett további hét képviselője lesz a Fidesz-KDNP-nek a tizenkét fős budavári testületben. Az új összetételű önkormányzat azonban csak október elsején kezdi meg munkáját, az addig tartó átmeneti időszakban pedig egy testületi ülés még mindenképpen várható. Alább mutatjuk be az I. kerület most megválasztott képviselőit.

KOMPENZÁCIÓS LISTÁRÓL BEKERÜLŐK

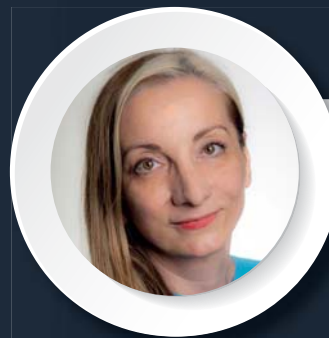
CSOBÁNCZY GÁBOR

DK – MSZP – Párbeszéd
ZÖLDEK – Momentum – MMN
– Várunk Egyesület

V. NASZÁLYI MÁRTA

DK – MSZP – Párbeszéd
ZÖLDEK – Momentum – MMN
– Várunk Egyesület

**NÁNÁSINÉ
ABONYI GYÖNGYI**
MKKP

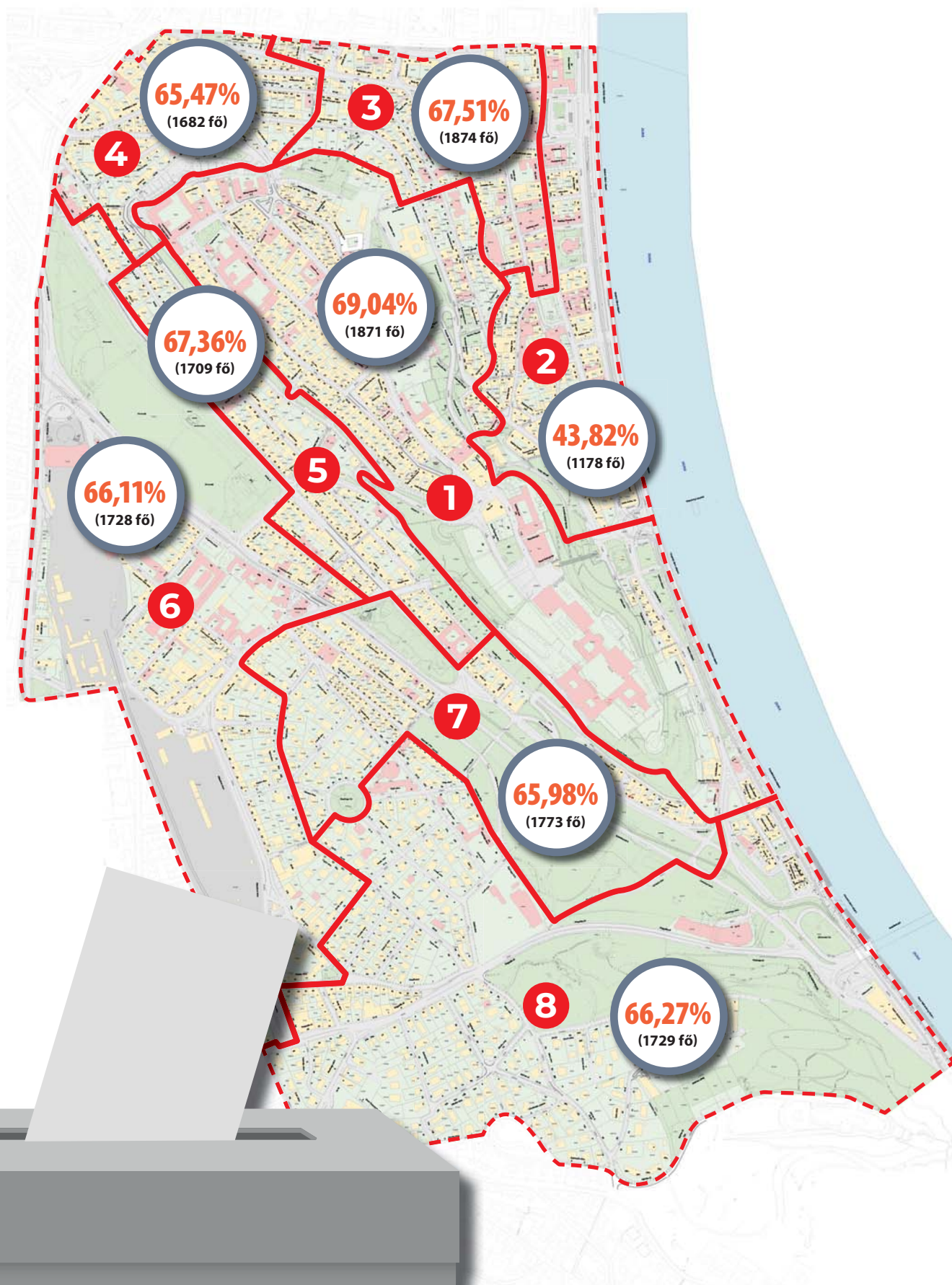
A KÖVETKEZŐ KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÖSSZETÉTELE

A csökkenő lakosságszám miatt az önkormányzati képviselő-testület létszáma a korábbi 15 főről a polgármesterrel együtt 12-re változott.

- Fidesz-KDNP
- DK – MSZP – Párbeszéd ZÖLDEK – Momentum – MMN – Várunk Egyesület
- Magyar Kétfarkú Kutya Párt

Részvételi arányok egyéni választókerületenként

Kemény kerületi kampányfinis

Mindkét politikai oldal megpróbált nagygúnyukat bevetni a győzelem érdekében

Forrás: Facebook

Rendőrségi feljelentések, sajtótájékoztatók és tévés szereplések. A kerület vezetőjének és a polgármesteri szék megszerzéséért induló fideszes jelölt küzdelmét nemcsak a plakátokon, a közösségi médiában, de televízióban is követhettük. Az országos média ezúttal kiemelt figyelmet szentelt a budavári kampánynak, hiszen Budavár mindig is konzervatív vezetőségű volt, így a választás tétje egyértelműen az volt, hogy le lehet-e váltani a V. Naszályi Márta vezetése – időközben kisebbségbe szorult – balliberális koalíciót. Bár jócskán adódtak olyan budapesti kerületek, ahol négy vagy öt polgármesterjelölt mérkőzött meg egymással, a kutyapárti indulóval kiegészült hármast budavári küzdelem nagyon élénk és fordulatos kampányidőszakot hozott.

V. Naszályi Márta polgármester többször is utalt arra, hogy szerinte ellenfelei „furcsa kerületi betelepítésekkel” akarják befolyásolni az önkormányzati választás eredményét. Történt ez az után, hogy a sajtóban megjelent, a Máltai Szeretetszolgálat által a Fő utcában működtetett Gondviselés Háza Idősek Otthonába több mint 800 venezuelai menekült van bejelentve. A kerület távozó vezetője azt mondta, hogy a Fidesz már a 2022-es időközi önkormányzati választáson is hasonló módszerrel befolyásolta a végeredményt.

Böröcz László szerint viszont V. Naszályinak már 2019-ben értesülnie kellett a menekültek I. kerületi jelenlétéről. Mint mondta, a bevett gyakorlat szerint az átmeneti lakcímmel rendelkezők idővel távoznak az I. kerületből.

Közben döbbenetes jelenetek zajlottak le a Vásárcsarnok mögött és a Franklin utcai játszótérnél, a közterületen elkövetett kéjelgést, illetve a szankcionálás elmaradását a Fidesz némi alappal kérte számon a kerületi vezetésén. Rendeztek egy busztüntetést, ahol egy buszsofőr agresszív fellépése miatt lökdö-

sódás is előfordult. A demonstráción egyébként a Fidesz újfent hangoztatta, nem kérnek a turistabuszokból és az össze-vissza parkolásból, az engedély nélküli Várba behajtásból. Mindez egy hosszú, kezeletlen probléma tünete, az önkormányzat nem tudta keretek közé szorítani a buszos turizmus jelenségét.

V. Naszályi Márta a kampányfinisben a Horváth-kert megújításával, a lakhatási minimumprogram bevezetésével, az önkormányzati munka átláthatóságának növelésével, és szociális lakásbérleti pályázattal kampányolt. Az utolsó hetek krónikájához az is hozzátartozik, hogy 250 gazdtalan I. kerületi plakátot találtak a IX. kerület egy elhagyatott részén, V. Naszályi Márta feljelentést tett az ügyben, szerinte az ellenzéki plakátok eltávolítása szervezeten történt. Ugyanakkor az nem derült még ki, hogy a politikai hirdetések „jártak-e” a kerületben vagy egyszerűen a nyomdából kikerülve hagyták el őket. A rendőrség mindenesetre rongálás miatt nyomoz.

Böröcz László a Hegyalja út forgalmának csillapítását ígérte, valamint felszólalt a köztisztasági állapotok ügyében. Szóval tette azt a két kirívó és nagy visszhangot kiváltó esetet is, amikor közterületen hajléktalanok létesítettek egymással nemi kapcsolatot. Kijelentette, hogy megválasztása esetén nem lesz buszpályaudvar a Mészáros utca mentén, és ígéretet tett a Bathány tér felújítására, valamint a Fő utca forgalmi áteresztőképességének újratervezésére. Szükségesnek nevezte a kerületkártya szolgáltatásainak kibővítését, a városi bürokrácia leépítését, és a digitális önkormányzat létrehozását.

A Magyar Kétfarkú Kutya Párt polgármesterjelöltje azzal hita fel magára a figyelmet, hogy flashmob keretében egy névtelen közterületet neveztek el Zórád Ernő térnek.

Várnegyed

Az alapító okirattal születik meg a társasház

Az ingatlan akkor lehet adásvétel tárgya, ha helyrajzi számmal rendelkezik, ehhez pedig az kell, hogy albetétként tartsák számon, a társasház alapító okiratának elfogadásával – mondta a Várnegyednek Weisz Gábor Miklós, a Magyar Közös Képviselők Egyesületének szakmai igazgatója. A társasház jogilag az alapító okirat elfogadásával jön létre, amely meghatározza, melyik épületrész kié, kinek, miért, mennyit kell fizetnie és miért felelős.

Mintegy ezer budavári családot érint az I. kerületben jelenleg is zajló társasház-alapítás, amely a szükséges feltétele annak, hogy a körülbelül 600-650 önkormányzati tulajdonban lévő, műemléki épületben lévő lakást a bérlők megvásárolhassanak. Több mint harminc éven át jelentett problémát, hogy a bérlők nem vehették meg az általuk évtizedek óta lakott ingatlanokat, amelyeket a műemlékvédelmi előírásoknak megfelelően kellett karbantartaniuk, de azok bérleti jogát eddig nem válthatták pénzre. Az új lakástörvény erre már lehetőséget ad, ehhez azonban előbb szükség van arra, hogy az érintett épületeket társasház-zá alakítsák, értékebecslés készüljön a lakásokról, ezt követheti ugyanis az albetétek értékesítése.

KÖZÖS ÉS KÜLÖN TULAJDONRÉSZEK

Egy ingatlan akkor lehet adásvétel tárgya, vagyis akkor idegeníthető el, ha helyrajzi számmal rendelkezik, ehhez pedig az szükséges, hogy albetétként tartsák számon – mondta ezzel kapcsolatban a Várnegyednek Weisz Gábor Miklós, a Magyar Közös Képviselők Egyesületének szakmai igazgatója. Hozzátette: a társasházzá alakítás során meghatározzák azokat az ingatlanrészeket, amelyek a társasházban külön tulajdonnak számítanak, valamint azokat, amelyek közös tulajdont fognak képezni. Utóbbival kapcsolatban fontos kiemelni, hogy a közös tulajdonrész terheit a tulajdonosoknak közösen, főszabály szerint a tulajdoni hányaduk arányában kell viselniük.

GEODÉTÁK MÉRIK FEL AZ ÉPÜLET MINDEN RÉSZÉT

Kitért rá, hogy ma az alapító okirat kizárólag a tulajdonviszonyokat rögzíti, míg korábban – az 1990-es években – még tartalmaztak viselkedési vagy egyéb, a közgyűlésre, a számvizsgálóra vonatkozó szabályokat. A társasház-alapítás első lépése az úgynevezett változási vázrajz készítése: geodétával fel kell mérni az adott épületet teljes egészében, minden szintjét, ez alapján határozzák meg, melyek lesznek a külön és a közös tulajdonnak számító részek. A geodétának minden lakásba be kell jutnia, ha ezzel végzett, akkor ezt követően átlagosan 2–3 hetet vesz igénybe a vázrajz elkészítése. A műszaki rajzokat ezután a földhivatalban ellenjegyeztetni kell, ami 30–60 napot vehet igénybe.

KELL AZ ÜGYVÉD ELLENJEGYZÉSE

Weisz Gábor Miklós kiemelte, hogy az alapító okirat készítéséhez és ellenjegyzéséhez mindenképpen ügyvédre van szükség, a dokumentumot pedig minden tulajdonosnak alá kell írnia. Ez egy közbülső fázis, ilyenkor még az önkormányzat marad a tulajdonos, így csak egy vezetői aláírás szükséges – tette hozzá a Magyar Közös Képviselők Egyesületének szakmai igazgatója. Ezzel jön létre jogi értelemben a társasház, és következhet az albetétek értékesítése, vagyis a korábbi bérlők végre megvehetik a lakásaikat.

Schmidt Gábor

Szomszédvitákhoz vezethet a vízelszámolás

Nyolcévente kell hitelesíteni a mellékvízmérőket, senki sem kötelezhető szerződéskötésre

Gyakori vitákhoz vezethet egy-egy társasházban a vízfogyasztás mérése, pontosabban a hitelesített vízórák megléte vagy hiánya. Weisz Gábor Miklós ezzel kapcsolatban arra hívta fel a figyelmet: Budapesten a Fővárosi Vízművek a szolgáltató, ha a fogyasztó azt szeretné, hogy számla alapján fizessen a közműcégnek, akkor hiteles órával kell rendelkeznie. Ma az a szabály, hogy az órákat nyolcévente hitelesíteni kell, ami rendszerint cserével is jár.

A FŐMÉRŐ A KULCS

Előfordulhat, hogy egy társasházban csak a lakások egy részében van hitelesített vízóra. Ezekben a lakásokban egyszerű a helyzet, a lakó bediktálja az óraállást vagy azt a szolgáltató embere leolvassa, lefényképezi, ez kiad egy összeget. Minden házban van egy főmérőóra, ami méri a teljes épület által elhasznált vízmennyiséget. A vízművek az elfogyasztott vízmennyiséget számlázza ki a hitelesített mérővel rendelkező tulajdonosoknak, mindezt levonja a főmérőórán leolvasott össz mennyiségből, a maradékot pedig a háznak a közös kasszából kell kifizetnie. Ehhez a társasháznak valamilyen elszámolási módszert kell megszabnia. A legegyszerűbb megoldás, ha tulajdoni hányad vagy négyzetméter alapú elszámolást alkalmaznak.

BÜNTETHETI A TÁRSASHÁZ A TÚLFOGYASZTÁST

Mivel a vízóra nélküli lakásokban csábító az a lehetőség, hogy a lakó gyakran folyassa a meleg vizet vagy minden nap menjen a mosógép, hiszen lényegében átalányt fizet a vízért, ezért a társasház megszabhatja, hogy az óra nélküli lakásokban többet kelljen fizetni, mint a szétosztott, de külön nem mért fogyasztás. Ezzel pedig előbb-utóbb mindenki rákényszerül arra, hogy saját vízórát szereltessen fel, hiszen anyagilag ez éri meg neki. Az is előfordul, hogy nincs ilyen szankciós jellegű társasházi szabály, hanem a vízóra nélküli lakásoknál az előző évi fogyasztást veszik alapul.

NEM KÉNYSZERÍTHETŐ SENKI SZERZŐDÉSKÖTÉSRE

Weisz Gábor Miklós hozzátette: a hitelesített vízórához egy háromoldalú szerződésre van szükség, ez a mellékvízmérős díj-megosztási szerződés. Ezzel a lakó a vízművekkel mint szolgáltatóval és a társasházzal is leszerződik. Fontos, hogy a szerződéskötési szabadság miatt senkit sem lehet ilyen kontraktus

megkötésére kényszeríteni. Vagyis a lakóközösség nem szabhatja meg, hogy egy-egy lakó kötelezően vízórát szereltessen fel, de a tényleges részfogyasztásnál magasabban meghatározott vízdíjjal ösztönözheti őket erre.

ÁHÁNY STRANG, ANNYI MÉRŐÓRA

A szakmai igazgató megjegyezte: főként régebbi építésű társasházban gyakori, hogy adott esetben több, akár négy strangon megy fel a víz a lakásba, ilyenkor pedig a tulajdonosnak mind a négy fogyasztási helyre hitelesített vízórát kellene felszerelnie. Ennek önmagában is jelentős a költsége, hiszen egy-egy mérő elhelyezése húszezer forintba is kerülhet, nem beszélve az esetleges bontási és visszaépítési munkákról. Sokszor emiatt is tekintenek el a tulajdonosok a vízórák beszerelésétől. Aki felújítja a lakását, annak – amennyiben ez műszakilag megoldható – érdemes egységesítenie a vízvezeték hálózatot, hogy egy helyen jöjjön be a víz a lakásba, így csak egy vízórát kell felszerelni. Érdemes olyan szakemberre vagy vállalkozásra bízni a feladatot, aki egyszerre elvégzi a vízszelvény és hitelesítési munkákat is – fűzte hozzá.

Schmidt

Jézus influenszer, de nem idétlen videókkal üzen

A Fő utca északi végének – vagy éppen elejének – meghatározó épülete a Szent Flórián vértanúról elnevezett görögkatolikus templom.

Maklár Ákos görögkatolikus pap 2022 júliusától látja el a parókia és a Budai Esperesi Kerület vezetését, ő felel az I. kerület görögkatolikus híveiért is. Vele beszélgettünk többek között a keresztény felelősségvállalásról, a meghallgatás fontosságáról és a kegyelmi botrányról.

– Miért választotta a papi hivatást?

– Anyai ágon görögkatolikus papcsaládból származom, édesapám kamaszkorában a Rózsák terei templomunkban varázslódott el, ott lett görögkatolikus, és itt választotta a papi hivatást a hatvanas években. Szeminárium után szabolcsi falvakban szolgált, nagyon nehéz körülmények között. Öten voltunk testvérek. Édesapám nagyon korán meghalt, és mi egy nyíregyházi lakótelepen találtuk magunkat. Nehéz időszak volt ez. Gyerekként is érzékeltem a kommunista rendszer és az egyház sűrűlődsait, néha sajnálatos együttműködését, így egyikünk sem gondolkodott abban, hogy pap lesz. Orvosnak készültem, de az érettségi évében a nyíregyházi görögkatolikus papnövendékek karácsonyi énekét hallgattam a templomban, és ott történt valami. Megláttam és megszerettem. Olyan hivatást kaptam ott, ami után már nem akartam más lenni. Édesanyám, aki családjával megtapasztalta a mellőzöttséget és az elnyomást, azt mondta: nem beszéllek le róla, de rá se.

– **A Víziváros és a görögkatolikus parókia a budapesti nyüzsgés közepén van, irodaházak, minisztériumok, főutak határolják. Az emberek dolguk után sietnek, ritkán állnak meg, még ritkábban kezdenek beszélgetni egymással. Ezt itt hogy éli meg?**

– Egyrészt van a hívő közösségünk, amelynek tagjaival rendszeres a kapcsolat. Családok és egyedülállók, azok, akik valóban vallásos életet élnek, heti ritmusuk része a templom és a parókia. Ezt kiegészítve koncentrikus körökként vesz körül a többi közösség, egészen azokig, akik mondjuk csak keresztelni hozzák el a gyermeküket és szertartásokra nem járnak, a közösségi alkalmakon csak ritkán vesznek részt. De az egyházhoz sem mindenki egyformán tartozik. Az a dolgunk, hogy a közösséget megtartsuk és építsük, de egyszerre nyitottnak is kell lennünk. Gyakran előfordul, hogy bekopogtat valaki. Vagy azért, mert csak kíváncsi, vagy ilyen-olyan baja van és beszélgetni szeretne, vagy csak leülni, megpihenni egy kicsit. Ki mást lehetne megszólítani legkönnyebben, mint egy papot? Ha megszólítanak, azzal élni kell, mert sokan vannak egyedül, akik egyedül hordozzák problémáikat.

– **Azon kívül, hogy meghallgatja az emberek problémáit, mi egy parókus feladata?**

– A legfontosabb az igehirdetés, a templomi szolgálat és a szentségek kiszolgáltatása. Ebből nő ki a többi tevékenység, mint az oktatás, a karitatív munka, a közösségek szervezése

és azok éltetése. De hála Istennek sok időt vesznek igénybe az egyéni találkozások, a lelkigondozás.

– **A templom bár a II. kerületben található, az I. kerületi görögkatolikus híveket is szolgálja. Mekkora a közösség?**

– Száz évig ez volt az egyetlen görögkatolikus templom Budán, így minden budai kerület hozzánk tartozott. Öt éve jött létre a Dél-budai közösség a XI. és a XXII. kerülettel, nekik a Szent Imre-kápolna a központjuk a Bartók Béla úton. A statisztika szerint az I., II., III. és XII. kerületben négy-ötezer ember vallja magát görögkatolikusként. Vasárnaponként kétszázötven-háromszáz ember jön Szent Liturgiára. Természetesen nemcsak

A legfontosabb az igehirdetés, a templomi szolgálat és a szentségek kiszolgáltatása. Ebből nő ki a többi tevékenység

Fotók: Mudra László

budaiai járnak hozzánk, hanem Pestről, Budakeszről, Biatorbágyról, Telkiből és a környék sok településéről.

– **Ha már szó esett statisztikáról, a legutóbbi népszámlálás során sokkal kevesebben vallották magukat valamilyen felekezethez tartozónak, mint a 2011-es census során. Valaki drámai csökkenésről beszél. Ezt ön is így látja?**

– Mi itt Budán azt tapasztaljuk, hogy egyre többen vagyunk. Ennek oka lehet a belső migráció is, vagyis az, hogy az ország távolabbi részeiből a fővárosba és környékére költöznek. Évről-évre több a keresztelőnk és esküvőnk. Ez nem jelenti azt, hogy minden rendben van, csupán érződik a főváros szivacs-hatása, mert a miskolci és nyíregyházi egyházmegyében csökken a létszámunk. Azt, hogy ki-k melyik felekezethez tartozónak vallja magát, miben hisz, az emberek magánügyként kezelik. Ezért sokan nem is nyilatkoztak róla, mert nem volt kötelező. Meggyőződésem, hogy sokkal több istenhívó van Magyarországon, mint amit a népszámlálás adatai tükröznek.

– **A közbeszédben többször elhangzik, hogy a hit vagy a vallás magánügy, és hogy az egyház ne foglaljon állást közügyekben, ne politizáljon. A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) sokszor tárgyal közéleti kérdéseket. A szövetség elnökeként hogy látja ezt a kérdést?**

– Aki arról beszél, hogy az egyház ne mondja el az embereket érintő társadalmi kérdésekben, így a politikában is a véleményét, az szélsőséges álláspontot fogalmaz meg, és számomra a Rákosi-korszakot idézi. Az egyháznak legyen véleménye a társadalmat érintő kérdésekről, mert a kettőt nem lehet egymástól elválasztani. A katolikus egyház a kánonjogban tūponatosan meghatározza, hogy nekem mint klerikusnak mit szabad és mit nem a közéletben. Nem lehetek párt tagja, nem lehetek köztisztviselő vagy képviselő, sem szakszervezeti tag. Az

egyház azonban a megkereszteltek közössége, akik szavazati joggal rendelkező állampolgárok, így ha valaki elveszi a jogot bárkitől, hogy a közéletben részt vegyen, és véleményformáló legyen, az nem demokrata. Szent II. János Pál pápa mondta, hogy a keresztényeknek nem lehetőségük, hanem kötelességük a politikai életben való részvétel. A keresztényeknek az evangélium tanítását a politikai életben is érvényesíteniük kell, Jézus Krisztus tanítását bele kell vinnünk a hétköznapiakba, hiszen meggyőződésünk, hogy ez mindenkinek jó.

– **A KÉSZ legutóbb a nagy társadalmi felzúdulást kiváltó kegyelmi botrány kapcsán nyilvánult meg, álláspontjuk azonban valahogy nem vált hallhatóvá az ügyről folytatott közéleti párbeszédben.**

– Közhelyszerű a megállapítás, hogy mindenki a saját buborékjában él. Az üzenetek csak bizonyos körökhöz jutnak el. Médiaszabadságban élünk, de hogy kinek a hangja hol hallatszik, nem függ attól, hogy az a hang mennyire tiszta. Az országos sajtó bizonyos szabályszerűségek mentén működik, és ebbe nem mindig fér bele a keresztény hang, egyszerűen nem hírértékű, amit egy vállaltan keresztény egyesület mond. Amikor fontosnak érezzük, igyekszünk okosan megszólalni, és hangot adni a keresztény értékeknek közéleti és társadalmi kérdésekben. Persze sokszor pont az okoz feszültséget, hogy miért nem mondunk erről vagy arról véleményt. De „legyek után nem kell kapkodni”. Minket, keresztényeket sokszor gúnyolnak, de meddő vitákba nem szabad belemenni. A konkrét ügyre visszatérve ki kell mondani, hogy ha valaki hibát követett el, annak vállalnia kell a következményeket. A kegyelmi ügy kiváló alkalom volt arra, hogy elismerjük: valaki vállalta a következményeket és lemondott. Ez keresztényi hozzáállás volt. Jó lenne, ha ezt nemcsak a keresztény ember érezné magára nézve kötelező-

A Szent Flórián vértanú templom sekrestyéjének falán rengeteg szép ikonnal találkozhatunk

Fotók: Mudra László

nek, hanem oldaltól és színtől függetlenül mindenki, mert ez becsület kérdése.

– **Keresztényszociális Néppárt, Katolikus Néppárt, Katolikus Népszövetség. Csak néhány párt, amely száz éve nagyon hangsúlyosan jelen volt a magyar politikában. Ma miért erőtlén a kereszténydemokrata hang a politikai térben?**

– Nem mondanám, hogy gyenge. A magyar kormányt sok kritika éri amiatt, hogy vállaltan a keresztény tanítás szerint kíván vezetni. Azt várják el sokan, hogy egy ilyen kormány legyen tökéletes. De nem tud az lenni, mert az ember gyarló. De az, hogy föl vállálja, hogy döntéseit ilyen szellemben próbálja meghozni, az jó. Bárkire nagyon könnyű rámondani, hogy képmutató. De miért, milyen alapon? Túl könnyen vádaskodunk. Ha egy keresztény ember hibát követ el, az egész kereszténységet húzzák bele a sárba. Történelmi tény és tapasztalat, hogy a második világháború utáni európai újjáépítést gyakorlatilag a kereszténydemokrata pártok hajtották végre. Az, hogy Európa gazdaságilag ma itt tarthat, az a kereszténydemokraták munkájának a gyümölcse.

– **Ugyanakkor nem lehet tagadni, hogy mára a nyugati társadalmakban súlyos feszültségek tapasztalhatók. Számítottak erre az újjáépítők?**

– Benedek pápa a relativizmus diktatúrájáról beszélt. Azért van válságban Európa, mert kivontuk Istent a magán- és közösségi életünkből. Nincs közös nevezőnk, Istenről beszélni nem

illik, nem szabad. Amerikában „Isten engem úgy segítjen”-nel esküdnek a politikusok, Európában ezt soha senki ki nem ejti a száján. Abban látom a bajaink eredőjét, hogy Isten már nem hivatkozási pont az európai politikában. Valláspótlékokkal ideig-óráig el lehet lenni, de hosszútávon ezek nem működnek.

– **A legújabb kor pápai enciklikái, mint például az 1891-es, a szociális problémákról, a javak elosztásának igazságtalanságáról is szóló Rerum novarum és az 1991-es Centesimus annus, megpróbálták választ adni az adott generáció legnagyobb kihívásaira. Vagyoni különbségek mindig lesznek, de ma melyek azok a gondok, amelyekre az egyház összpontosít?**

– Örülök a kérdésnek, hiszen a modernkori pápák enciklikái, az azokban megfogalmazott tanítások szinte mindig megelőzték korukat. Vajon hányan veszik a fáradságot arra, hogy egy ilyen tanítást elolvassanak és értelmezzenek? Megdöbent olykor az a kristálytisza helyzetelemzés, amit ezekben leírnak a pápák. Ehelyett rövid, sokszor idétlen videókból nem bölcs emberek ötletelését tekintik mérvadónak oly' sokan. Ki az életem véleményvezére? Ki az az influenzaszer, akinek engedem, hogy befolyásoljon életem vezetésében és gondolkodásom formálásában? Biztos vagyok abban, hogy mindenki jobban jár, ha erre Jézus Krisztust nevezi meg.

Kuthi Áron

Ismét azbesztet találtak az MCC beruházásánál

Újabb helyen bukkantak egészségkárosító azbesztre a Somlói úton zajló beruházásánál, ezért tolódik az egykori Munkásörközpont kollégium épületének bontása és az MCC leendő székházának építése. Jelenleg a hatósági engedélyekre várnak, a speciális munkálatok mintegy nyolcvan napig tartanak, amelynek keretében szakaszosan sátrakkal takarják be.

Váratlan helyen is találtak azbesztet a Mathias Corvinus Collegium Somlói úti beruházásánál; a Munkásörök egykori központjánál, a kollégium épületének a tetőszigetelésében bukkantak az egészségkárosító anyagra. A beruházó most a szükséges hatósági engedélyekre vár, amint ezek megvannak, onnantól számítva mintegy nyolcvan napig tart az azbeszt eltávolítása, speciális módszerrel – hangzott el egy május végi helyi fórumon.

Mint a szakemberek elmondták, a tető vízszigetelésének bitumenlemezeiben talált azbeszt százalékos aránya kicsi, az anyag kötött állapotú, nem porzik, és biztonságosan el lehet távolítani. Ennek érdekében az épületre szakaszosan sátrakat építenek. Az azbeszt eltávolítását követően 3-4 hetet vesz majd igénybe az egykori kollégium bontása.

Ezzel párhuzamosan zajlik a volt Munkásörközpont nagy épületének elbontása is, ahonnan már korábban elszállították az összes azbesztet. Itt a gépészeti helyiségekben kötött és szórt azbesztnyomokat találtak. Abban az időszakban, amikor a Munkásörök központja épült, az azbesztes szigetelés alkalmazása hatékony és olcsó technológiának számított, leggyakrabban a pincszinten, a mennyezeten alkalmazták a hőszigetelés és tűzvédelem érdekében. Az azbeszt jó hőszigetelő,

tűzálló anyag, de egészségkárosító hatása miatt – kis mennyiségben belélegezve is súlyosan ronthatja a tüdőt – ma már nem alkalmazzák az építőiparban. A bontás aprításos módszerrel, speciális bontógéppel történik, ami gyakorlatilag „lecsipegeti” a szerkezetet, így sokkal halkabb és kevesebb porral jár.

Ottjártunkkor többen is videózták az éppen tartófalakon munkálkodó markolót, amely épp a mélybe zúdítja az épület elemeit. „Hatalmas nagy szívás, nagy zajjal jár a folyamatos bontás. Itt lakom közvetlenül a volt parancsnoksággal szemben, egész nap ezt hallgatjuk. Hétköznapi reggel fél nyolctól délután négyig megy a hangos munkavégzés, ugyanígy szombaton is” – fejtette ki aggályait Gyula.

Van azonban olyan szemlélődő is, aki elégedetten nyugtázza a látottakat. „Mostanra az épületet igencsak kulturáltan bontják. Korábban a munkálatok rengeteg port vertek fel és szórtak szét a környező utcákban, azonban a locsolással ez a probléma megoldódni látszik. Bár az új épület minden elemével nem értek egyet, azonban örülök, hogy a régi, éktelenkedő épületet felszámolják” – mondta Csaba, aki interneten is rendszeresen figyelemmel követi a helyszínen történő eseményeket.

Várnegyed

A Mathias Corvinus Collegium új székházát várhatóan 2027-28-ban adják majd át

Fotók: Várnegyed

Szocialista bűntanya, beépített kéjhölgyek, operatív akciók

Ma is működik a Kádár-kori állambiztonság által létrehozott sztriptízbár utódja

Budapest egyik legrégebbi sztriptízközlője, a Hegyalja út és a Sándor utca sarkán lévő Mambo Bár elődje, a Sole Mio 1968-ban nyitotta meg a kapuit a vendégek előtt. A sztriptízbár abból a szempontból mindenképpen különlegesnek számított, hogy maga a Belügyminisztérium III/I-es csoportfőnöksége döntött a megalapításáról.

A Sole Mio bejárata egykor...

Fotó: Fortepan/Bauer Sándor

A Magyarországra látogató külföldiek a szállodákban körülmenyes volt megfigyelni és lehallgatni, ezért Rajnai Sándor, a hírszerzés parancsnoka 1967-ben azzal rukkolt elő, hogy szükség volna egy bárral kombinált szálloda megnyitására, amely „megfelelő ügynöki és technikai feltételek megteremtése esetén alkalmas volna a külföldi célszemélyek ellenőrzésére, tanulmányozására, kompromittálására.”

EGY KIPRÓBÁLT ÉS AMBICIÓZUS ÜGYNÖKNŐ

A családi hangulatú, olaszos jellegűnek szánt bár kialakításával dr. Juhász Imréné Meszarits Margitot, a BRFK aranyvaluta osztályán dolgozó ügynököt bízták meg, aki Telekes Éva fedőnéven tevékenykedett. Tartótisztje szerint sokszorosan kipróbált, kvalifikált, hűséges és ambiciózus hírszerző korábban az Astoria Szállóban dolgozott telefonközpont-kezelőként, később pedig bárkat vezetett.

...és napjainkban

Fotó: KÁ

AZ ÁMOR HÁZA PROJEKT

A Hegyalja út és a Sándor utca sarkán lévő ingatlanra azért esett a választás, mert az történetesen dr. Juhászné férje tulajdonában volt. A konspiráció érdekében a férj sem tudhatta, hogy az állambiztonság akarja megszerezni az épületet, amit névleg egy állami vállalat vásárolt meg. Az Ámor Háza néven futó programot végigkísérte a szocialista érára jellemző ügyeskedés, umbulázás és szerencsétlenkedés.

CSAK FÁCÁNNÉ NEM VOLT BEÉPÍTETT EMBER

A személyzet tagjai, a pincérek és a szakácsok is a kémelhárítás és a belső elhárítás alkalmazásában álltak, és szintén fedőnéven tevékenykedtek, bár ezt egymásról sem tudták. A korabeli állambiztonsági iratok egy kivételről tesznek említést, egyedül egy bizonyos Fácánné – akinek a pizzasütés volt a feladata – nem számított beépített ügynöknek. Dr. Juhászné azt is elintézte, hogy a fiát, Bartha Árpádot felvegyék adminisztrátornak.

BOHÓZATBA ILLÓ FORDULATOK

Ami ezután következett, az leginkább bohózatba illik. A további konspiráció jegyében a Sole Miót mint teljesen átlagos ven-

déglátóipari egységet akarták engedélyeztetni. A Fővárosi Tanács mit sem tudott az állambiztonsági szándékokról, ezért – hiába telefonáltak oda gyakran a belügy vezetői – húzta-halasztotta a papírok kiadását, mondván, semmi szükség sincs a nyugati fertő behozatalára. Ekkor derült ki az is, hogy a belügyesek elfelejtettek lakást bérelni a szálló szomszédságában, ahol elért volna a lehallgatáshoz szükséges technika.

BOTOND, A MAGYAR FEJLESZTÉSŰ POLOSKA

Végül Berényi István alezredes oldotta meg a helyzetet, aki külügyesnek álcázta magát, és kivette a szomszédos lakást, amely szintén fedőnéven futott. Ez volt a Tanya. Éveket késett a lehallgatóberendezéssel felszerelt bútorok és különleges bárasztalok kialakítása is. Érdekesség, hogy ekkoriban a Botond nevű, magyar fejlesztésű poloskát alkalmazták, amely nagyon kedvelt volt a kémek körében.

A MINISZTERHELYETTES KÖZBELÉP

A Kádár-korszak titkosszolgálati bárjának bukását végül az elvtársak laza erkölce okozta. A bárban dolgozó személyzet tagjai egymásról is elkezdtek adatokat gyűjteni, mert nem tudták, melyikük dolgozik a belügynek. Arról megoszlának a források, hogy Katicabogár fedőnéven a Sole Mióban is dolgozott-e a később Cicciolina néven, pornósztárként befutott Staller Ilona, aki az 1960-as években a titkosszolgálat kémeként tevékenykedett (őt a rendőrök akkor szervezték be, amikor még a Duna Intercontinentalban szobalányként alkalmazták).

A konspirációból kihagyott Fővárosi Tanács folyton a Sole Mio bezárását követelte, mert erkölcstelennek tartotta a sztriptízbárt. Nem is alopaltanul: maga Rác Sándor belügyminiszter-helyettes akadályozta meg, hogy a Sole Miót teljesen bepoloskázzák. A bárba végül nem kerülhettek lehallgatókészlőlékek, mert – ahogy egy bizonyos Rajnai elvtársnak írta a miniszterhelyettes – „mint Te is tudod, vezető elvtársak is megfordulnak ott”.

HÁZKUTATÁS ÉS VIZSGÁLATOK

Nem sokkal a nyitás után, 1970 elején az ORFK nagyszabású házkutatást tartott a Sole Mióban, majd hűtlen kezelés, közökirat-hamisítás és más gazdasági bűncselekmények miatt vizsgálat indult a Központi Népi Ellenőrzési Bizottságnál. Ámor Háza nem sokáig működhetett, 1972 elején megszüntették, az ügynököket más állambiztonsági szervekhez irányították, az épületben pedig presszó nyílt.

ALVILÁGI LESZÁMOLÁS A RENDSZERVÁLTÁS UTÁN

A rendszerváltás után az egykori szocialista lokál Black Rouge néven night clubként működött, és az 1990-es évek jellemző alvilági leszámolások helyszíne is volt. 1996 novemberében kézigránátot dobtak rá, az azonban visszapattant a falról, és véletlenül egy arra haladó autót robbantott fel.

A Sole Mio Kádár-kori történetét ugyanebben az évben több mint ötven évre titkosították, 2003-ban azonban mégis nyilvánossá tették az aktákat. Ekkor derült ki, hogy a lokálban a nyitástól 1970 decemberéig 266 vendég szállt meg, köztük diplomaták is. Az, hogy hány külföldit tudtak sikerrel megfigyelni és behálózni az állambiztonságnak dolgozó hölgyek, máig nem derült ki.

Schmidt Gábor

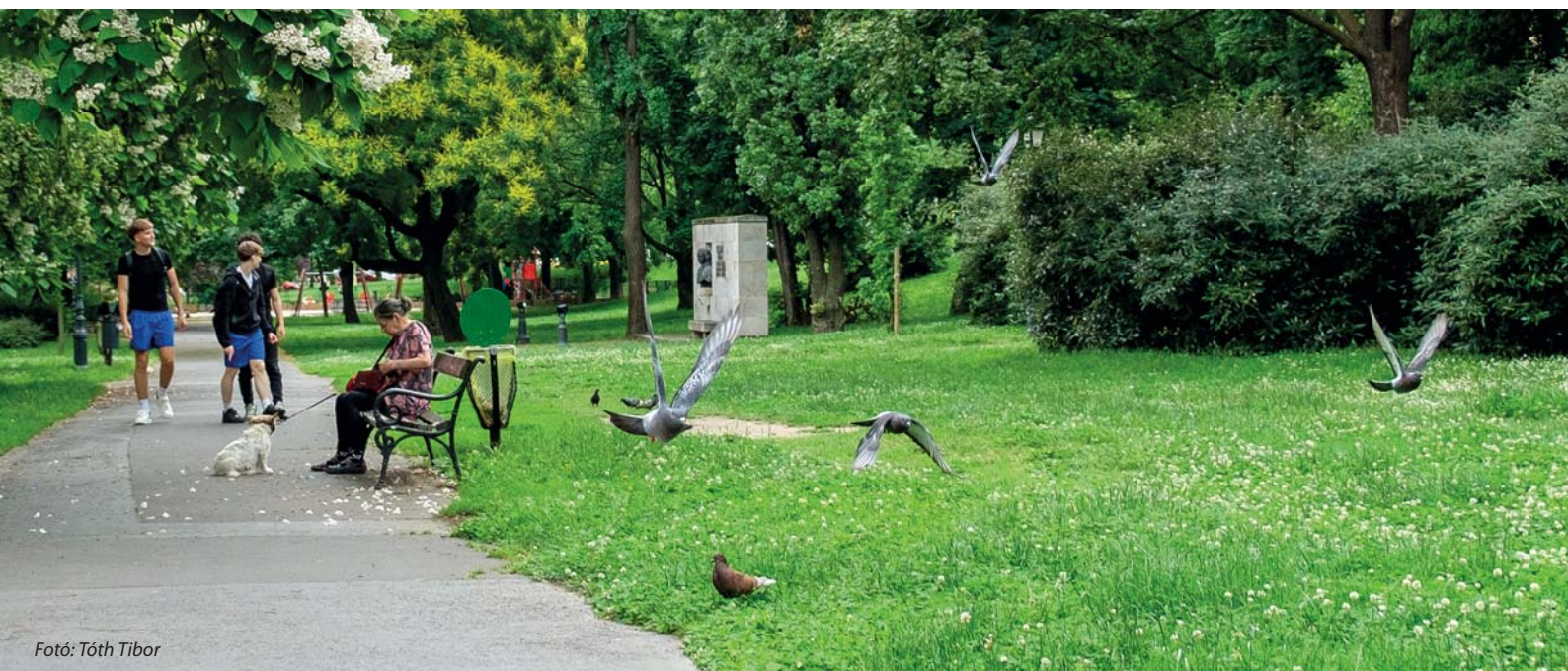

„URAIM, VALAMELYIK BETÖRŐT KERESIK TELEFONON!”

A Táncsics utca 25. szám alatt működött Old Firenzét a Kádár-korszak legdurvább bűntanyájaként emlegették. Kezdetben, 1947-ben még cukrászdzsáknént működött, de kis kertjében a szerelmespárok is félrehúzódhattak a kíváncsi szemek elől. Ezért hamar kedvelt találkozóhely lett, ahol családós férfiak és búvóhellyel nem rendelkező párocskák is keresték a kalandot. Húsz évvel később, 1967-ben az épületet teljesen felújították, a belső térben egy, az egész falat betöltő üvegmozaiokat helyeztek el, amely Firenze látképét mutatta. Az 1970-es években még arról volt híres a hely, hogy hatalmas szilveszteri bulikat rendeznek és jól öltözött közönség látogatja, amely egy színházlátogatás vagy vári vacsora után tért be mulatni, hiszen az Old Firenzében egyedülálló módon hajnali 5-ig húzták a talpalávalót. Cziffra György játszott zongorán, törzsvendégnek számított Máté Péter, majd Zámbo Jimmy is.

A hetvenes évek végére azonban eldurvult a helyzet: állandóak voltak a bárban az illegális szerencsejátékok, amelyben külföldiek is részt vettek, a helyszíni ellenőrzésre érkező hivatalos szerveket a pincérek és a pultosok gyakran akadályozták a munkájuk elvégzésében. 1983-ban a Népszabadság már arról cikkezett, hogy az egykor csendes, szolid szórakozóhely betörőbandák találkozóhelye lett. Az Old Firenzében törzsvendégnek számító betörők árgus szemmel figyelték, mekkora juttot ad, milyen drága italt rendelt egy-egy vendég. Aztán kikeresték a ruhatárban leadott kabátokban az illető iratait, és amíg ő mit sem sejtve mulatozott, kirámozták a lakását. Egy korabeli anekdota szerint amikor az Old Firenzében csengett a telefon, a pincér felvette, majd felkiáltott: „Uraim, valamelyik betörő kerestetik!”.

A szórakozóhely csillaga a rendszerváltás után áldozott le, évekre bezárt, majd a helyén a Király étterem nyílt meg, de hiába kínált egyebek mellett színvonalasnak tartott revüműsorokat is, a 2010-es években lehúzta a rolót.

Fotó: Tóth Tibor

A béke elszürkült szigete, a Horváth-kert

Egy polgármesteri kampányesemény apropóján jártuk körbe a jobb sorsra érdemes közterületet, és szólaltattuk meg a választóközvet képviselőjelöltjeit a park jövőjéről.

Június 4-én V. Naszályi Márta polgármester Egy az egyben beszélgetéssorozata a Horváth-kertben folytatódott, ahol Saly Noémi irodalom- és Budapest-történész volt a vendége. Amíg a polgármesteri eseményre várakoztunk, lehetőségünk nyílt bejárni a parkot. A fő gyalogostengelyre rátérve nyilvánvalóvá vált, hogy komoly mentális erőfeszítést igényel, ha az ember ki akarja szűrni az Alagút utca zaját, az Attila út és a Krisztina körút dübörgését. Ez kétségtelenül egy olyan adottság, amin nehéz változtatni.

Akadnak viszont olyan dolgok, amik nem igényelnek ciklusokon átívelő erőfeszítéseket. A zöldfelületeket fakó visszereként szövik keresztül a generációk által kitaposott gyalogösvények, jelezve, hogy merre húzódnak a valós közlekedési igények a jelenlegi infrastruktúrával szemben. A járda mellett gyászos tablóként meredezik Haydn monumentális emlékműve, amelyre a művész nevét és az alatta lévő feliratot mintha feltűszentették volna, annyira elkoszolódott. Előtte nagy rakás fű, a mögötte lévő bokor alján funkciótlán betonteknő.

A Horváth Kert Játsszótér mellett, a bokrokon át kitaposott ösvény vezet, kisebb megszakítással Nepomuki Szent János újjáalkotott szobráiig. Itt nem árt, ha alaposan a lábunk alá nézünk, mert a fűben megbújó kutyapiszok mellett egy 30-40 centi mély gödör várja, hogy egy óvatlan pillanatban valaki a bokáját törje benne.

A tér nyugati oldalán, romos lépcsőkön botladozhattunk vissza a szökőkúthoz vezető útra, onnan pedig a buszmegálló felé

Néha nem könnyű lépcsőzni. Érdemes az embernek a lába elé nézni

kerülve igyekeztünk Déryné szobrához. Szándékunkat azonban hangos felszólítás szakította félbe: „Hé, főnök, adjál már pénzt!” Az orgánium tulajdonosa, egy hajléktalan úr, aki annyira még éppen magánál volt, hogy megszólíthassa a járókelőket. Mellette ülő társától már csak ingerült morgásokra futotta.

SZEMÉRMESKEDŐ JELEN

– A Horváth-kert önkormányzati tulajdon, de nem az önkormányzat fenntartásában van, hanem a fővároséban. Ez, mint a kerület más pontjain is, nehézkessé teszi, hogy jól tudjunk bánni vele – fogalmazott a fórumon V. Naszályi Márta, aki szerint a Fidesz akadályozta a terület rendbetételét. Kitért ugyanakkor arra is, hogy „végre van forrás a tervezésre és a Fővárossal közös felújításra”, ami azt jelenti, hogy a jobboldali többségű testület szavazott meg bruttó 35 millió forintot a feladatra.

A program élvezetesebb részét Saly Noémi szolgáltatta

Fotó: TT

Az általunk is tapasztalt, jelenlegi problémákról inkább Kovács Orsolya főkertésztől hallhattak a jelenlévők, a polgármester csak a zajcsillapítás lehetőségeit fejtegette. V. Naszályi Mártától viszont azt is megtudhattuk, hogy az önkormányzat hamarosan elindítja a környéken élők körében a közösségi tervezést, amely során papíralapú, illetve online kérdőíven nyilváníthatnak véleményt az I. kerületiek, hogy milyen funkciókat látnának szívesen a parkban.

DICSŐ MÚLT

A kora esti program élvezetesebb részét Saly Noémi szolgáltatta, aki bemutatta a Horváth-kert múltját az 1686-os budai ostromtól az 1920-as évekig.

Képzeletben feltűnt előttünk az 1843-tól 1937-ig működő Budai Színkör és az 1878 és 1941 között itt álló Budai Tornacsarnok faépülete, a hozzájuk kötődő számos anekdotával. De megtudhattuk azt is, hogy Ligeti Miklós 1935-ben felállított, az ostrom alatt elpusztult, majd 2010-ben újraalkotott Déryné-szobra valójában Bajor Gizi vonásait viseli. Képet kaptunk az 1873-ban kezdődő befedési munkálatokig a park szerkezetét meghatá-

rozó Ördög-árok történetéről is. Különösképpen az 1875. június 26-án lecsapó óriási viharról, amely az éjszaka közepén, a födém- és lakóházakat magával sodorva, 1200 méter hosszan rongálta meg a frissen fedett medret.

A MEGÁLMODOTT JÖVŐ

A Horváth-kert a 7. számú önkormányzati egyéni választókerülethez tartozik. Az itt induló képviselőjelöltjeit arról kérdeztük, hogy szerintük mi a Horváth-kert legégetőbb problémája, és mi lenne arra a megoldás.

Gulyás Gergely Kristóf (Fidesz–KDNP, az egyéni választókerületet végül megnyerő képviselőjelölt): A Horváth-kert fejlesztésének nulladik lépése, hogy visszavesszük a park kezelését a Fővárostól, mert a Főkert nem jó gazdája a parkjainknak. Meg fogjuk újítani a zöldfelületeket, és véget vetünk annak, hogy a hajléktalanok illemhelyként használják a bokros részeket. Szintén prioritás a járdák, lépcsők rendbetétele. Emellett megújítanánk a játszóteret, amit bekapcsolnánk a kerületbe tervezett tematikus játszótérrendszerbe. A sakkasztalok környékét is modernizáljuk, aminek a Petőfi diákjai és minden parkhasználó örülni fog.

Dr. Nánásiné Abonyi Gyöngyi (Magyar Kétfarkú Kutya Párt): A Horváth-kert legégetőbb problémája a jelenlegi elhanyagolt állapota. Egyértelmű, hogy ráfér egy felújítás, de amikor a környékbeli lakókkal beszélgettünk az is felmerült, hogy sokkal többet ki lehetne hozni ebből a területről. Az MKKP hosszú távú célja a park rendbetétele mellett, hogy egy sétálóutca beiktatásával (Pauler utca) ezt a területet összekösse a Vörösmarty-parkkal. Azt szeretnénk, hogy az így létrejövő árnyas zöld liget a kerület szíve legyen.

Fekete Zsolt (Szolidaritás Mozgalom): A Horváth-kert legégetőbb problémája az, hogy nincs rendszeresen karbantartva, mert az önkormányzatot nem érdekli a saját közterülete, valamint a Fidesz gazdaságpolitikájának hála, egyre több a hajléktalan ember az I. kerületben is. A Szolidaritás Mozgalom egy-egy terület átfogó szociális bérlakásprogrammal, jóval komolyabb hajléktalanellátással, erősebb rendőri jelenléttel oldaná meg a kérdést, valamint szorgalmazza a kerületben a polgárőrség megerősítését és a kerületőrség létrehozását.

Reményik Ildikó (Várunk Egyesület, DK, MSZP, Párbeszéd-ZÖL-DEK, Momentum): Képviselő asszony úgy tájékoztatta lapunkat, hogy lapzártánkig nem tud választ adni a kérdésre.

Tari Tamás

Tervezőasztal és valóság: járdák és ösvények

Az ismert zeneszerző emlékműve is megélt már szebb napokat

Balesetforrássá vált a kerékpársáv

Súlyos baleset történt május végén az I. kerületi Fő utcában, kerékpársávon érkező motoros és jobbra kanyarodó autó ütközött. Az eset intő példa arra, hogy végre rendeltetésszerűen kellene használni a kerékpársávot.

A Fő utcai balesetben a BMW-motor vezetője nyílt törést szenvedett a bokáján. Az ütközés ereje akkora volt, hogy a motoros öt métert repült, eltalálva egy jelzőtábla póznáját, majd egy parkoló autó tövében landolt. Motorja a járdára csúszva állt meg, a személyautó sofőrje sokkot kapott. A gépjármű a Halász utcából fordult a Fő utcára. Onnan jobbra kanyarodással – nem a kerékpársávról – a Ponty utca felé szeretne volna venni útját. Kanyarodáskor érkezett – információink szerint – nagy sebességgel, szinte biztosan, hogy többel, mint a Fő utca e szakaszában megengedett 30 km/órával a motoros.

A környéket bejárva mi is szemügyre vettük a baleset helyszínét, negyed órás délelőtti szemlénk alatt négy segédmotoros kerékpárt láttunk a biciklisávon közlekedni, és több olyan autót is, amely a Halász utcából a Fő utcára nagyobb ívet véve rákanyarodott a biciklisávra, majd onnan húzódott vissza az úttest autók számára fenntartott sávjára.

A Halász utca – Fő utca – Ponty utca szakasz abból a szempontból is veszélyt rejt, hogy sokan nem észlelik, hogy a Ponty utca kétirányú. Sokan is használják egérútnak a Vár felé, hogy aztán a Dísz tér alatti sorompón kiszökve kerüljék el a Váralagutat, a Lánchíd utcát.

A látottak és hallottak alapján természetesen nem lehet döntést hozni, ki volt a vétkes a balesetben, azt majd a rendőrségi vizsgálat állapítja meg. Azt viszont tudjuk, hogy a KRESZ világosan fogalmaz a kerékpársáv használatát illetően. Ez röviden arról szól, hogy a kerékpársávot csak kerékpárosok használhatják. Ahol van sárga színű szaggatott vagy folyamatos felfestés, akkor a kerékpárosnak csak azt szabad használnia. Kétirányú kerékpározást ilyen sávon nem enged a KRESZ.

A Fő utcán tett sétánk alatt egyébként nemcsak kerékpárt és kismotort láttunk a kerékpársávban közlekedni, hanem rollert is. És itt jön az igazi probléma: a szabályozás nem ismeri az egyre elterjedtebb elektromos roller, segway, a székes kerekű OGRE-mobil vagy monsterroller fogalmát. Mindenki látott már járdán szembe jövő biciklist, és naponta van példa nagy sebességgel járdán közlekedő elektromos rolleresre is. Sőt, az I. kerületben naponta számos olyan idegenvezetett csoport is indul, amikor ülő rolleren járhatjuk körbe a nevezetességeket. A népes csapatok hosszú karavánt képeznek az úttesten, a rolleren ülő turisták vezetői képességei pedig korántsem egyformák, borulásra is volt már példa. Különösen érdekes közlekedésszabályozási kérdés az is, amikor ez a karaván például a Szentháromság téri gyalogos területre hajt be.

kuthi

Az ütközés pillanata a térfelügyelő kamera felvételén

Szabálytalan sávhasználat, miközben az előző napi baleset nyomai még látszanak

Fortuna utcája

„Tizenöt éve csak akkor mulasztom el mindennapos sétámat a Várban, ha beteg vagyok, vagy elutazom Budapestről. – Márai Sándor írja ezeket a sorokat 1941-ben, a Pesti Hírlap képes mellékletében. – A Vár olyan számomra, mintha elutaznék az időben egy szebb és igazabb világba. A Verbőczy utca, a Fortuna utca, az Országház utca és az Uri utca palotái olyan szépségeket rejtegetnek, melyekről nem is álmodik az avatatlan sétáló, mikor elhalad a szerény homlokzatú, egyemeletes házak előtt.”

Nekem ő is egyike azoknak a ködlovagoknak, akik voltak, és ma már nincsenek. Az író ballag a Fortuna utcán. Tegyük fel, hogy ősz van. Hosszú kabátot visel, zsebében szemüveg, cigarettatárca, töltőtoll, jegyzetfüzet, zsebkendő monogrammal. Tegyük fel, hogy éppen a 21. számú ház előtt jár. Megáll, felnéz, megbámulja a kapu fölött a kőbe faragott bajszos, turbános fejet, ami miatt „törökfejes ház”-ként emlegetik az épületet. Ha az 1930-as években járunk, meglehet, otthon tartózkodnak a palota tulajdonosai, Hatvany Péter báró, a dúsgazdag gyáros, és a felesége, Ábel-Gyagyovszky Valéria. Az Újság egyik 1938. áprilisi számában olvasom, hogy mindketten szenvedélyesen szerették a Fortuna utcai palotát, „különösképpen annak bungalow-szerűen berendezett vadászszobáját, melynek minden darabját a legsötétebb Afrikából hozták, ahol exotikus vadászterületeken jártak, és ami fenevad csak létezik, azoknak a bőrével kárpitoztatták ki a szobát”. A törökfejes palotácska nem létezik ma már: a második világháborúban olyan súlyosan megsérült az épület, hogy lebontották, helyén modern ház áll.

A Pesti Hírlap egyik 1938. szeptemberi számának tárcáírója már-már Krúdyt idézi. „A kies Vár egyik széles, öreg házzal ékes utcácskájában, a Fortuna-utcában került most a zöldre festett, boltíves kapuk elé az oleander, virágos emlékeztetője a Vár csendes múltjának, amikor még a Bécsikapu boltívei alatt vonultak Palatinus Jóska sivalisérjai, és egy kis háromablakos ház emeletén Volkmann Róbert úr írta a szép melódiákat.”

Ballagjunk tovább az utcán, melyet egykor Szent Pál utcának, Középső utcának, Bécsi utcának, Mészáros utcának vagy Janicsár aga útjának is hívtak. Mai nevét az egykori Fortuna fogadóról, vendéglőről és kávéháza kapta – mely az 1820-as években a „fashionable világ gyűlhelye” volt. 1872-ben a Budai Királyi Törvényszék Bünfelderítő Osztálya költözött be a Fortuna utca 4. szám alatti épületbe. Meglepő, de még Tiszaeszlárnak is van némi köze a Fortuna utcához. Ideig-óráig a nyomozók azt is hitték, hogy holtában a kis Solymosi Eszter eljutott nyírségi falujából a fővárosba, a budai Várba. A Képes Néplap 1882 nyarán arról tudósít, hogy a Tiszadadán tutajosok által talált fiatal női holttestet „egy közönséges faládába csomagolva a nyíregyházi törvényszék felküldte Budapestre, a fenyítő törvényszékhez.” A szállító levél így szólt: „Tartalma: bűnjel érték nélkül, súlya: 34 kilogramm”. (Soha nem derült ki bizonyosan, hogy a Tiszából kiemelt holttest valóban az eltűnt kislányé volt-e.)

Máraival kezdtük, búcsúzzunk is vele, a Vár szerelmesével: „Egy séta a Várban, nyári vagy téli este, tavaszi vagy őszi délutánon, az élet egyik titkos és nemes ajándékát jelenti. Mintha visszautazna a sétáló száz évet a magyar időben. Ablakok előtt megy el, a félhomályos szobákban régi bútorok között zongorázik valaki, egy ember olvas, egy asszony fényképeket nézeget. Az idő, mely oly halálos és eszeveszett sebességgel rohan most velünk ismeretlen végzetek felé, egy pillanatra megállott a Várban. Valami megérint a szürkületben, mintha egy kéz nyúlna felénk az időből. A Nőegylet-utca felől könnyű lépések kopogása hallatszik. A sétáló figyel, körülnéz. Igen, ez volt az ifjúság. A Bástya-sétányon sötétedik már, csak az elaggott kutyákat vonszolják sétára az inasok. Induljunk haza, le a Zerge-lépcsőn. Mindig úgy megyek el innen, mint aki elhagyja a kevés helyek egyikét, ahol otthon van még a világban.”

Száraz Miklós György

Algopyrin és hintőpor

Múlt, jelen, jövő: mi újság a gombfoci táján?

Hungarikum, mégis kevés szó esik róla. Pedig a gombfocira, hivatalos nevén szektorlabdára tévés sportközvetítést is fel lehetne építeni. Annál is inkább, mert a nemzetközi versenyeken is szinte totális a magyar dominancia. A péntekenként a Vízivárosi Klubban játszó Gombfoci 11 Egyesületnél jártunk.

Kevés olyan magyar család akadhat, amelyiknek nincs valamilyen élménye a gombfociról. Nálunk például az 1970-es években a nagybátyám vitte a prímet. A családi legendárium szerint a vadonatúj nadrágjai már az első nap délutánjára lyukasra koptak, annyit térdelt gombfocizva. Ha volt egy talpalatnyi hely – nem számított, hogy porban, piszokban – akkor már vette is elő a figurákat és a labdát, hogy játsszon velük. A '90-es évek elején engem inkább a figurák, a komplett – gyűjthető és megvásárolható – csapatok érdekelték. Jópofának találtam ugyanis, hogy a korai számítógépes focimenedzser játékokban a mérkőzések olyanok voltak, mintha gombfocival játszanánk. Így találkozott nálam és még sok labdarúgást szerető kortársamnál a való világ és a digitalizáció.

A sok emlék persze nem csoda, hiszen a labdarúgást utánzó játék ízig-vérig magyar találmány. Története egészen az 1910-es évekig nyúlik vissza, ám csak 1990-re vált hivatalos sportággá, amikor a magyar szövetséget bejegyezték. (Azóta két magyar szövetség működik: a Magyar Asztali Labdarúgó Szövetség (MALSZ), és a Magyar Szektorlabda Szövetség (MSzSz), amely utóbbi a nemzetközi kapcsolattartásért, és a magyarországi és a hazai rendezésű világversenyegek lebonyolításáért felelős.)

Az egykor népszerű játékról azonban az elmúlt években – többek között a foci videójátékok térhódítása miatt is – kevesebb szó esik. Épp ezért is látogattuk meg a Gombfoci 11 Egyesületet – amelynek lelkes tagjai péntek délutánonként 18 órától itt az I. kerületben, a Vízivárosi Klubban szoktak játszani –, hogy meséljenek egy kicsit a szakág jelenéről. Mielőtt azonban elmerülnénk a játékban, érdemes talán a legszembeötlőbb dologra felhívni a figyelmet. A hivatalosan szektorlabda néven futó sport legfőbb kelléke nem egészen olyan, mint amire a legtöbben emlékszünk. A játékosok átmérője és magassága nagyobb, mint a közismert „trafikos” verziójé, maga a csonka kúp alakú test pedig már felül nem fedett, hanem nyitott.

Hogy miért volt szükség a váltásra? Leginkább a labda miatt. „A régi, féldomború játékszer nemigen támogatta a precízebb játékot. Így rájöttek és kikísérletezték, hogy a nagyjából egy algopyrin nagyságú, lapos korong alakú labdával sokkal pontosabban lehet célózni. Ahhoz viszont, hogy egy ilyen lapos korongot mondjuk egy lövésnél meg lehessen emelni, egy kicsit más kiképzésű játékos kellett. Ezzel párhuzamosan alakulhatott ki az is, hogy ahhoz, hogy egy ilyen labdát messziről és jól meg tudjon valaki löni, egy nagyobb tömegű játékos kellett” – mesélte la-

NEM CSAK JÁTÉK

Egyéniben van ranglista is, amelyen jelenleg kicsivel több mint 200 fő található. De pontosan hány igazolt játékos űzi a sportot? Ezt picit nehéz megmondani, a ranglistán ugyanis vannak olyanok, akik lehet épp nem aktívak, míg akadnak, akik esetleg még nem kerültek fel. Az egyébként, hogy csapatban létezik első és másodosztály, abból a szempontból izgalmas, hogy így van tétje a bajnokságnak, mert lesznek kiesők és feljutók. Ami pedig az egyénit illeti, a ranglistát is felosztották négy osztályra – 150 pontig minősítetlen, 300-ig harmad-, 450-ig másod-, míg a fölött első osztályú besorolást kaptak a játékosok. Így a versenyeken kategóriánként is tudnak eredményt hirdetni, elkerülve azt, hogy mindig a lista legjobbjai nyerjenek. Ha a Gombfoci 11-et nézzük, az egyesület első csapata idén jelenleg hatodik a másodosztályban, legmagasabban jegyzett játékosuk, Schuster Roland a 65. az országos ranglistán.

Fontos, hogy a játékosok ne csúszkáljanak, ezen segít a hintőpor

Nem öt perc, mire megtanul az ember játszani, de megéri

punknak a játékosevolúcióról Gombfoci 11 Egyesület elnöke, Németh István Emánuel. Az 50 mm átmérőjű és 20 mm magas „focistákat” leginkább nyomópálcával mozgatják, és ahhoz, hogy jól csússzanak a bábuk, hintőporozzák az asztalokat.

De vajon mennyire könnyű beszerezni egy csapatot? Mit lehet tudni a gyártásukról? Németh István Emánuel szerint ez épp most van átalakulóban. A rendszerváltozás előtt fusiba esztergáltattak azzal, aki ehhez értett. Azóta ez a vonal elhalt. Fontos az anyagkeménység, ezért a fröccsöntött játékosok például annyira nem ideálisak. Új vonal lett most a 3D-nyomtatás, amelylyel újabban Gombfoci 11-nél is próbálkoznak, és az eredmények biztatóak. Közben a csapatok „csereberéje” is dívik. A sporttal ismerkedőknek fel szokták ajánlani, hogy a tapasztalatszerzés címén szívesen kölcsönöznek csapatokat, hogy az újoncok ismerjék meg a játék csínját-bínját. Egy profi, nemzetközi versenyeken használható csapat ára 15-20 ezer forinttól indul. Létezik egyébként egy hivatalos bolt, a HORI Gombfoci, ahol a szövetségi honlap szerint a kellékek beszerezhetők.

Az országos bajnokságot két osztályban rendezik meg, a csapatok négy-négy játékosra mérkőzik meg egymással, a versenynaptár szerint az NB I-es csapatbajnokságnak négy, az NB II-

Hasznos kellék lett a nyomópálca

Fotók: Tóth Tibor

nek két fordulója lesz az idei évben. De emellett számos egyéb csapat- és egyéni versenyt, kupát is rendeznek Kárpát-medence-szerte. Szektorlabdából a nemzetközi szövetség megalakulása, azaz az 1990-es évek közepe óta Európa- és világbajnokságot is tartanak szinte totális magyar dominanciával. A sportnak kialakult egy brazil változata is, amelyben egy akciót 12 érintéssel lehet kivitelezni, és ebből is rendeznek versenyeket. Közben egyébként megmaradt a „trafikos” változat is, amely az elmúlt időszakban kezd egyre szervezettebb kereteket öltetni. Németh István Emánuel szerint vannak, akik mindkettőt játsszák.

Ha előre tekintünk, fontos kérdés, hogyan látják a sportág jövőjét, akik űzik. Németh István Emánuel lapunknak arról beszélt, hogy a koronavírus-járvány nem tett jót a szektorlabdának, de ma talán a legkomolyabb kihívás a fiatalok megszólítása. Kévségszerűen a 20 év alatti érdeklődő. Persze ehhez az is hozzájárulhat, hogy hosszadalmas, fáradságos megtanulni játszani – a hivatalos szabálykönyv 33 oldalas –, nem jön hamar a sikerélmény, így sokan vannak, akik mire megszeretnék, addigra már régés-rég abbahagyták.

A játékot mindentől függetlenül önmagában nézni is élvezetes. A szektorlabda simán elmenne egy sportcsatornán, legalább olyan izgalmas, mint mondjuk a snooker. Viszont magyar, ezért adná magát, hogy több teret kapjon. A Gombfoci 11 Egyesület, ahol tudja, népszerűsíti a sportágat a kerületben, feltűnnek rendezvényeken. De, aki kedvet kap, péntekenként elmehet megnézni és kipróbálni a játékot a Vízivárosi Klubba. Megéri!

balogh

Lépj be velünk a mesék világába!

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA A MESEMÚZEUMBAN

2024. június 22., szombat

16:00–22:00

Mesebeli 7 próba a Mesemúzeumban

16:00–17:00

Tabáni kalandpálya
a Kompánia Színházi Társulattal

17:00–19:00

Történetalkotás a Háromcsőrű Kacsában

17:00–20:00

Kreatív képzőművészeti foglalkozás

17:30–18:30

Klárisok mesekoncert

18:30–19:30

Közönségtalálkozó
Boldizsár Ildikó mesekutatóval

Programkavalkád a Hagyományok Házában

A Hagyományok Háza idén is bekapcsolódik a június 22-i Múzeumok éjszakája országos rendezvénybe. A Budai Vigadó épületében tárlatvezetések, kézműves foglalkozások, irodalomterápia, városi séta, élőzene, valamint táncház várja az érdeklődőket.

A Hagyományok Házának otthont adó Budai Vigadó impozáns épületében a Corvin téren idén is sokszínű programkínálattal találkozhatnak a múzeumbozók. Az érdeklődők részt vehetnek Magyarországon egyik vezető néptáncegyüttese, a Magyar Állami Népi Együttes nyílt próbáján, de megismerkedhetnek az együttes különleges darabokat tartalmazó jelmeztárával is a Jelmeztáró programon.

Ezen a napon lesz utoljára látogatható az intézmény két nagy sikerű időszak ki-

állítás. A *Miska – múltidéző borosedények* című tárlaton a Kárpát-medence miskái Budapest középkori falai közt, a Hagyományok Háza alatt található egykori borspincében várják a találkozást a látogatókkal, akik vezetett túrán ismerhetik meg az egyedülálló gyűjteményt.

Zár a *Szeccszó, Art Deco, Népművészet – Női lélek, népi formák* című kiállítás is, amely a maguk idejében úttörő női művészek nézőpontján keresztül mutatja be a XX. század két nagy stílusa és a népművészet találkozását. A tárlathoz izgalmas és informatív városi séta is kapcsolódik. Tárlatvezetéssel járható be az *Illatok, ízek, formák – nézd kézzel, lásd szívvel* című interaktív kiállítás, ahol nemcsak olvasni és nézni, hanem tapintani, illatozni, érzékelni és felfedezni is lehet.

Kevesen tudják, hogy a Budai Vigadó épülete egykoron lőszerraktár, majd a hamiskártyások kedvenc helyszíne volt. Rendhagyó épületbejárásainkon Both Miklós, a Hagyományok Háza főigazgatója, valamint Pál István „Szalonna”, a Magyar Állami Népi Együttes művészeti vezetője árul el izgalmas részleteket az épületről. A Múzeumok Éjszakáján megnyílik a Martin György Szakkönyvtár, ahol irodalomterápiás foglalkozás is lesz, a Magyar Állami Népi Együttes zenekara pedig ez alkalommal nem a színpadi függöny mögül lép elő: pódiumuként a Hagyományok Háza terasza fog szolgálni. Az est zárásaként a Tarsoly zenekar ad koncertet és idén sem marad el a táncház, amelyet Farkas Máté, a Magyar Állami Népi Együttes táncosa vezet majd.

VN

Küllőprizma kell, sisak nem. Hogy is van ez?

Itt a nyár, rengetegen pattannak nyeregbe, hogy biciklivel érjék el úticéljukat, vagy hogy így induljanak kikapcsolódni, sportolni. Szinte teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy sok méregdrága versenykerékpár és hétvégre előhúzott régi bicikli egy valamilyen azonosak: nincsenek ellátva a KRESZ által kötelezően előírt felszerelésekkel. Az meg, hogy a kerékpáros mennyire van tisztában a közlekedési szabályokkal, megint egy másik kérdés. De először nézzük, mit írnak elő a szabályok a kerékpár tartozékaira vonatkozóan. A bringának rendelkeznie kell: kormányberendezéssel, amely könnyen kezelhető és megbízható, két, egymástól függetlenül működtethető fékszerkezettel, amelyek közül az egyik az első kerékre hat, a másik a hátsóra, hangjelző berendezéssel, amely csak csengő lehet, előre fehér, vagy kadmium-sárga fényt adó lámpával, hátra piros fényt adó, sötétben, tiszta időben legalább 150 méterről látható lámpával, hátul egy piros színű fényvisszaverő prizmával, legalább az első keréken, legalább 1 db borostyánsárga fényvisszaverő küllőprizmával.

LEGYÜNK LÁTHATÓAK!

Érdekeség, és talán a szabályozás felülvizsgálatát már csak ez is indokolná, hogy kerékpáros sisak viselése viszont nem kötelező, azért mégis ajánlott. Fényvisszaverő mellényt csak lakott területen kívül, éjszaka vagy korlátozott látási viszonyok között kötelező viselni, azért városban is jó, ha feltűnő színű, és/vagy fényvisszaverő elemekkel ellátott ruházatot viselünk.

Megkérdeztük a rendőrséget, hogy büntethet-e a közeg, ha nincsenek meg a kötelező tartozékok. A válasz röviden igen, ám a hatóságnak tág mérlegelési lehetősége van. Mint írták, nem a büntetés a cél, hanem a balesetek megelőzése a másokra (vagy

akár önmagukra) veszélyt jelentő közlekedők forgalomból kizűrésével, a szabályos közlekedésre ösztönzéssel.

Ha hiányos a bicikli felszerelése, a rendőr az eset körülményét mérlegelve dönt a figyelmeztetés, a helyszíni bírság (6500-tól 65 000 Ft-ig) vagy a szabálysértési feljelentés mellett. Mérlegeli azt is, hogy mennyire balesetveszélyes a helyzet, volt-e már hasonló jogsértése a biciklisnek, vagy mennyire együttműködő az illető. Fontos, hogy a közlekedési szabályok ugyanúgy vonatkoznak a kerékpárosokra, mint az autósokra.

ISMERNI KELL A KRESZ-T

Egyirányú utcába forgalommal szemben csak akkor szabad kerékpárral közlekedni, ha azt kiegészítő tábla jelzi, de akkor is az úttest jobb oldalán, (általában) felfestett kerékpáros nyomon.

A járdán kerékpározás is viszonylag gyakori jelenség Budapesten. A KRESZ szerint ezt viszont csak akkor tehetjük meg, ha az úttest erre alkalmatlan. Az viszont hogy kerékpározásra alkalmatlan-e vagy nem, meglehetősen szubjektív döntés lehet, például a jelentős autóforgalom is adhat okot arra, hogy egy kerékpáros a járdán haladás mellett döntsön.

-kuthi

BUDAPEST FŐVÁROS I. KERÜLET BUDAVÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL

ÜGYFÉLFOGADÁS ÉS TELEFONSZÁMOK

Központi telefonszám: +36-1/458-3000

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 14.00-18.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Péntek: 8.00-12.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

Cím: 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
Levelezési cím: 1276 Budapest, Pf. 1198
Központi e-mail: hivatal@budavar.hu

Honlap: www.budavar.hu

ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK:

I. számú:
1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
Telefonszám:
06-1/458-3030,
06-1/458-3025

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.30 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

III. számú:
1014 Budapest, Országház utca 9.
(Közterület-felügyeleti Iroda)
időpont egyeztetés: 06-1/225-7271
vagy kozteruletfelugyelet@budavar.hu

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-16.00 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.00 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)
Csak előre egyeztetett időpontban!

II. számú:
1013 Budapest, Attila út 65.
Telefonszám:
06-1/225-7276

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.30 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

GAMESZ ügyfélszolgálat
1011 Budapest, Iskola utca 16.
Telefonszám:
06-1/225-2440
06-1/225-2450

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 08.00-18.00
Kedd: 08.00-16.00
Szerda: 08.00-16.00
Csütörtök: 08.00-16.00
Péntek: 08.00-13.00
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

Nem szabad bedőlni a hamis hívásnak!

A hívószám-spoofing, azaz hívószám-hamisítás a hamis banki hívások egyik technikája. Lényege, hogy az elkövetők módosítják a hívószámot, amely a hívott fél telefonjának kijelzőjén megjelenik, így rejtve el a valódi hívó fél azonosságát. Ennek a veszélyeire hívta fel a figyelmet a Nemzeti Kibervédelmi Intézet.

Mindenki, akinek mobiltelefonja van, kapott már olyan hívást, ami ismeretlen vagy titkosított magántelefonszámról érkezett, de talán olyat is, amely számlavezető bankunk telefonszámát mutatta. Az ilyen hívások célja elsősorban a bizalom kiépítése, illetve az adathalász támadások elsőszámú védvonalának, az óvatosságnak a kiiktatása: ha az áldozat ismerős telefonszámot lát, amikor hívják, kevésbé gyanakvó, és megnő az esélye annak, hogy teljesíti, amit a hívó fél kér tőle. Így akár a személyes, bankszámla- vagy bankkártyahitelesítő adatait is megadja, telepít egy távoli hozzáférést biztosító alkalmazást, esetleg arra is ráveszik a csalók, hogy utalja el a pénzét egy „védett” számlára (valójában a csalóknak) vagy hagyja jóvá az általuk megadott utalást.

Éppen ezért kezelje óvatosan, fenntartással a kéretlen telefonhívásokat! Minél sürgetőbb a hívás és az üzenet, annál gyanúsabb! Lassítson és gondolja át alaposan, hogy mit is kérnek valójában! Ha a kijelzett telefonszám valóban a bank ügyfélszolgálati telefonszáma, az sem garancia arra, hogy tényleg onnan keresik. Soha ne adja meg a betéti vagy hitelkártyája PIN-kódját, CVV-kódját, online banki jelszavát vagy egyszer használható,

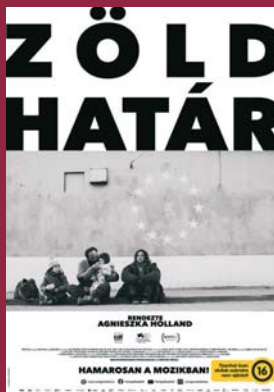
második hitelesítési kódot! A bankok, banki ügyintézők sosem kérik el ezeket az információkat! És ami a legfőbb, sose utaljon pénzt telefonon érkező kérésre! Egy bank sosem kér ilyet.

Fontos, hogy soha ne telepítsen mások kérésére programot számítógépére vagy telefonjára! A csalók sokszor vírusvédelmi megoldásnak beállítva, álcázva próbálják rávenni áldozatukat arra, hogy visszaéléshez használható programot telepítsenek.

kuthi

Tabán ARTMOZI

VÁRHATÓ FILMEK A TABÁN MOZIBAN:

HELYÁR: 2600 FT | KEDVEZMÉNYES JEGY: DIÁK, 60 ÉV FELETT 1950 FT | AJÁNDÉKJEGY 2700 FT

I. KERÜLETI DIÁKOKNAK ÉS NYUGDÍJASOKNAK 50% KEDVEZMÉNY 17.59-IG!

Teljes moziműsor: tabanartmozi.hu | facebook.com/tabanartmozi | I. Krisztina körút 87-89.

Korhatár nélkül megtekinthető | Hat éven alulak számára nem ajánlott | Tízéven éven alulak számára nem ajánlott | Tízéven éven alulak számára nem ajánlott | Tízéven éven alulak számára nem ajánlott | Kizárólag felnőttek számára ajánlott

A Tabán eltörölt ékessége, a Szent Demeter-székesegyház

Sztálinnak kedveskedve dózerolták le a helyi szerbek ortodox templomát

Ma már csak egy harangláb emlékeztet az egykori Tabán egyik legszebb épületére, amelyet a Rákosi-féle kommunista rendszer pusztított el végleg a II. világháború után. Ebben az írásunkban a hazai szerb kultúra egyik csúcsteljesítményének tekinthető Szent Demeter-székesegyházat idézzük meg.

Az első szerb bevándorlók III. Csernojevics Arzén pátriárka vezetésével az 1600-as évek legvégén jelentek meg Budán nagyobb számban. A török rabiga elől menekülők többsége – körülbelül hatszáz család – a Duna mellett az Ördög-árok mentén, a Gellért-hegy és a Naphegy között elterülő Tabánban lelt új otthonra, amelyet nagy számuk miatt nevezett el a környelvi Rácvárosnak. 1696-ra már csaknem ötezer fős, szinte kizárólag bortermeléssel és vendéglátással foglalkozó szerb népesség élt a vidéken. Túlnyomó többségük az ortodox vallás tanait követte. Hitéletük gondozására pedig egyre nagyobb igény mutatkozott.

Az ortodox templom egyetlen megmaradt mementója Fotó: Tóth Tibor

TEMPLOM SZÜLETIK

Miután a budai magyarok a leghosszabb ideig hivatalban lévő Szokollu Musztafa egykori budai pasa által emelt mecsetet katolikus templommá építették át, a szerbek előbb egy ideiglenes fakápolnát alakítottak ki maguk számára, majd 1697-ben megkapták a kamarai engedélyt egy kőtemplom építésére. Ezt az egyelőre szerény méretekkkel rendelkező zsindeletű, torony nélküli építményt egy évvel később III. Arzén pátriárka szentelte fel Szent Demeter tiszteletére. Az ünnepélyes eseményt számos utómunka, javítás és átépítés követte, köztük az 1716-os toronyállítást.

A Szent Demeter-templom a Gellért-hegyről 1943-ban...

Fotók: Fortepan/ Agnes Hirschi

...és a romos templom két évvel később, 1945-ben

A Duna gyakori áradásának azonban ez az épület sem volt képes sokáig ellenállni, és 1738-ra életveszélyessé vált. Három évvel később, 1741-ben Mayerhoffer Ádám pesti építőmestert bízták meg azzal, hogy egy időtállóbb és impozánsabb templomot építsen számukra az egykori Görög és a Hadnagy utca találkozásánál. A munkálatok 1742 áprilisában kezdődhetek meg, és a források szerint novemberig tartottak.

Az épületet 1745 és 1747 között a régi templom ikonjaival rendezték be, majd 1751. június 3-án Dioniszije Novakovity budai ortodox püspök szentelte fel a Szentháromság tiszteletére, ám a tetőkápolna továbbra is Szent Demeter dicsőségét hirdette. A templom a Karlócai Szerb Ortodox Érsekség legnagyobb vallási célú épülete volt. A tető 1775-re kapott réz borítást, és ekkorra készült el a gazdagon díszített, rokokó stílusú toronysisak is.

AZ ELSŐ PUSZTULÁS ÉS ÚJJÁSZÜLETÉS

A templom szinte teljesen leégett az 1810-es tabáni tűzvészben, berendezésének nagy része elpusztult, közte az eredeti ikonostáz, amelynek faszerkezetét Pádics Péter egri faragó alkotta újra, képeit pedig Arsenije Teodorović újvidéki művész festette meg ismét. A korban egyedülálló, monumentális alkotás 68 festménye 1818 és 1820 között készült el, és az ekkoriban virágkorát élő budai szerb kultúra egyik legnagyobb remekének számított. 1820-ra az épületet barokk stílusban állították helyre, és a források már ekkor székesegyházként emlegetik.

KI VOLT SZENT DEMETER?

A magyar Szent Koronán is ábrázolt vértanú az ortodox egyház egyik legtiszteltebb szentje, akit a keresztényüldöző Maxmilianus kelet-római társcsászár parancsára gyilkoltak meg a róla szóló görög passió szerint Szaloniki városában, amelynek védőszentje lett. Az újabb kutatások szerint a pannóniai Sirmium városából származó Demeter emellett sok szállal kötődött Magyarországhoz. A hajdani római város neve is később magyarul Szávaszentdemeter lett. Mindezek fényében az sem véletlen, hogy a magyar középkori egyházban kiemelt tisztelet övezte személyét, és egészen a XIX. századig Magyarország védőszentjeként tartották számon. A IV. század elején vértanúhalált halt Demeter bűne egyébként az volt, hogy földalatti börtönében megtérítette Neszor gladiátort, aki az arénában így megerősödve legyőzte a császár kedvenc bajnokát, Lyaeust. Ünnepe október 26-án tartják.

Az első nagyobb tabáni tereprendezések következtében 1898 és 1903 között a templom környéke kissé szellősebbé vált. Az épület 1907-től új haranggal büszkélkedhetett, amelyet a legenda szerint 1916-ban Ferenc József – akinek nagyon megtetszett a hangja – uralkodói utasítása mentett meg attól, hogy ágyút öntsenek belőle az első világháborús fémhiány közepette. A templomot megkímélték a Tabán 1933–36 közötti bontási munkálatai, ám a második világháborút már nem vészelte át épségben.

AJÁNDÉK SZTÁLINNAK: A MÁSODIK HALÁL

Budapest 1944–45-ös ostroma során a templom több találatot is kapott: a torony és a tetőszerkezet szinte teljesen megsemmisült, viszont a vastag falaknak köszönhetően a templombelsőben nem keletkeztek jelentős károk és a híres ikonostáz is épségben vészelte át a megpróbáltatást. Vujicsics Dusan püspöki vikárius, a Budai Szerb Ortodox Egyházmegye vezetője, a székesegyház utolsó papja sikerrel menekítette ki a vallási tárgyakat, műkincseket és festmények jelentős részét az épületből.

A pusztulástól azonban sem ő, sem Zubkovics György, a Budai Szerb Ortodox Egyházmegye püspöke nem tudta megmenteni a templomot. Az eleinte csak a színfalak mögött, majd egyre nyíltabban berendezkedő kommunista rendszer egyházellenes politikájának célkeresztjébe került, használaton kívüli, de menthető épület helyreállítását 1946-ban elutasította a Fővárosi Közmunkák Tanácsa. Kiváló indokot szolgáltatott számukra, hogy a Tabán bontásával az itt élő szerb közösség túlnyomó többsége elköltözött, így a hívek száma jelentősen megcsappant. Sztálin 70. születésnapja alkalmából, 1949. december 21-én aztán a magyar főváros ajándékaként Rákosiék leromboltatták a pravoszláv székesegyházat. A szovjet diktátor 1953-as halála után ráadásul a nem messze, a Várkert rakpart 12. alatt álló háromemeletes ortodox püspöki palotát is lebontották, hogy ez se idézze fel az egykori templomot. 1962-re az új Erzsébet hídhoz vezető utak és felüljárók foglalták el az egykori szerb templom helyét.

A Szerb Országos Önkormányzat kezdeményezésére 2014-ben egy – Petrika Kristóf és Rétháti László munkáját dicsérő – négy méter magas, süttői mészkőből készült haranglábat emeltek a templom helyén, amely az egykori épületre emlékeztet.

Tari Tamás

Az emésztőrendszer is jelzi a stresszt

Az IBS, vagyis az irritábilis bél szindróma egy emésztőrendszeri tünetegyüttes, amelynek kivizsgálása orvosi feladat, kezelése viszont a páciens aktív közreműködését igényli. Dr. Pászthory Erzsébet, az Allergiaközpont belgyógyásza, gasztroenterológus, háziorvos hívta fel a figyelmet az ezzel kapcsolatos tudnivalókra.

Az irritábilis bél szindróma a funkcionális gyomor- bélrendszeri zavarok egyike. 2016 óta a diagnosztikus rendszerben az ilyen típusú kórképeket a bél-agy tengely szabályozási zavaraként is definiálják, ami gyakorlatilag annyit jelent, hogy valamiféle probléma befolyásolja azt emésztőrendszer és az agy együttműködését.

Az IBS tünetei jellegzetesek lehetnek: alhasi fájdalom, görcs, puffadás, gázképződés, egyes esetekben nyálka megjelenése a székletben, hasmenés vagy székrekedés. Az utóbbi tünet alapján a szindróma több típusba is besorolható, aszerint, hogy a székrekedés, a hasmenés vagy a kettő váltakozása a jellemző. Ugyanakkor az is megfigyelhető, hogy az IBS-sel élő páciens egyes napokon teljesen normális, más napokon problémás székletet produkál. A típus ismerete már csak azért is fontos, mert bizonyos gyógyszerek csak bizonyos típusoknál működnek.

STRESSZ IS KIVÁLTHATJA

Az IBS az egyik leggyakoribb gasztroenterológiai zavar, amely nőknél kétszer gyakrabban fordul elő, mint férfiaknál. Rizikófaktorai közé tartozik a családban már előforduló IBS, a komoly emésztőrendszeri fertőzés és a kezeletlen stressz, szorongás.

Az IBS-sel élők sokszor megfigyelik, mi váltja ki náluk a tüneteket, ami lehet bizonyos étel, gyógyszer, és főként valamilyen stresszes állapot. Szakértők gyakran úgy jellemzik a betegséget, mint az emésztőrendszer válaszát a stresszre. Ugyanakkor, ha vér jelenik meg a székletben, illetve láz, erős fájdalom, fogyás jelentkezik, az komolyabb bajra utalhat, amit minél előbb ki kell vizsgáltatni.

A KEZELÉS ÖSSZETETT ÉS EGYÉNRE SZABOTT

Miután megtörténnek a fizikális és képalkotó vizsgálatok és a kórtörténet megismerése, következik az, ami talán még szokatlan a mindennapi orvoslásban: meg kell ismernünk a beteg személyiségét, életmódját, élethelyzetét. Enélkül az IBS eredményes gyógyítása aligha lehetséges – hangsúlyozta dr. Pászthory Erzsébet. – Az IBS-nek ráadásul nincs uniformizált terápiája, mindenkinél azt kell megtalálni, ami nála működik. Az első beszélgetés felvilágosító jellegű is, hiszen, ha a páciens megérti a lelki tényezők, stresszhelyzetek jelentőségének élettani hátterét, számára is könnyebb lesz a hosszabb távú együttműködés.

Általában ajánlott a megfelelő étrend kialakítása, amiben konkrét segítséget jelenthet a dietetikai tanácsadás. Sokat segíthet a megnövelt rost- és vízfogyasztás, de a tartósított, finomított ételféleségek fogyasztásának mellőzése. Étél-intolerancia gyanúja esetén a FODMAP étrend megfelelő alkalmazásával kiszűrhetők a panaszokat kiváltó ételcsoportok. A tünetek

enyhítésében ugyanakkor a rendszeres mozgás és a különböző stresszkezelő technikák is segíthetnek. Ez utóbbiak sokszor a megoldás kulcsát is jelentik, ezért gyakran pszichológus segítségét érdemes igénybe venni. Ezeken felül az adott tüneteket átmenetileg gyógyszeresen is kezelhetjük. Az IBS esetében a gyógyulás a kínzó panaszok megszűnése mellett azt is jelenti, hogy a páciens testi-lelki értelemben is egészségesebb lesz.

(x)

Foci, szurkolás, koncertek és séták

A Budavári Palotanegyed egész nyárra való programmal látja el a kerületbe érkezőket és a helyben lakókat. Június 14-étől egy hónapon át a Várkert Bazár Öntőház udvarában indul a meccsnézés, a Nemzeti Sport hivatalos szurkolói teraszán július 14-éig minden meccsnapon óriáskivetítőn követhetjük a labdarúgó Európa-bajnokság mérkőzéseit.

A látogatókat emellett június 14-től egyedülálló tárlat is várja, amely részben szabadtéren, részben az Országos Széchényi Könyvtár belső tereiben kap helyet, és célja, hogy a hazai futballsikereken keresztül mutassa be a sport és a kultúra viszonyát. A kiállítás egyik részében a szurkolói teraszhoz, a Gloriett-

hez vezető rámpán lesz megtekinthető. Itt a magyar foci korai időszakát és a plakátművészet hőskorát idézik meg a rendezők. A Budavári Palota szintjén pedig a futball tárgyi emlékei várják az érdeklődőket, ahol többek között bemutatják a foci világtól elválaszthatatlan totót is. Az Országos Széchényi Könyvtárban a foci magyar mozgóképes pillanatai tekinthetők meg, és korabeli újsághíreket is lapozhatnak majd a látogatók.

A futballhoz kapcsolódóan három szabadtéri mozielőadás is lesz június végén a Szárazárok színpadnál: Szépek és boldok (június 28.), Két féldió a pokolban (július 3.), Régi idők focija (július 4.). A vetítések este 8 órakor kezdődnek.

Budai Várséták – Újjászülető örökségünk címmel vezetett élményséta indul több időpontban is, ahol megismerhetők a Budavári Palotanegyed újjáépülő és megújuló épületei, a Nemzeti Hauszmann Program keretében már megújult Lovarda, Főörség és a Stöckl lépcső, és a most építés alatt álló József Főhercegi Palota, Honvéd Főparancsnokság, valamint a Vöröskereszt Egylet Székháza. A program során természetesen megismerhető a századforduló legendás építésének, Hauszmann Alajosnak a munkássága is.

Jövő hónap közepétől egészen nyár végéig az Öntőház udvarban koncerteket tartanak.

VN

Beköszönt a Kassa a vízivárosiakhoz

A dunai magas vízállás nemcsak a rakpartok lezárását, hanem az elmaradhatatlan katasztrófaturizmust is magával hozta. Ilyenkor a budai oldalról jó fotókat lehet készíteni a vízen úszó Parlamentről, az elárasztott rakparti úton vízen bicikliző emberekről, és egyáltalán, a magas vízállás adta érdekességekről.

A Szilágyi Dezső térnél érdekes látványt nyújtott az újfent Kassa névre (vissza)keresztelt hajó, az egykori Debrecen. Hazánk egyik utolsó tengerjáró hajója annyira kiemelkedett a vízből, hogy a Fő utcából nézve olyan látványt nyújtott, mintha közvetlenül a villamossínek mellé parkolt volna be.

A vízijármű története legalább annyira viszontagságos, mint maga a huszadik század. Bár most már 2004-2006, felújítása óta megszokott látványa a budapesti látképnek, a magyar dunai-tengeri flotta utolsó még meglévő darabja sokáig nem örvendett ilyen jó állapotnak.

A 77 méter hosszú és majdnem 10 méter széles hajó idén 85 éves. Gyártását még a Magyar Királyi Duna Tengerhajózási

Részvénytársaság rendelte meg. Alapvetően áruszállítási célra szánták, tengeri és folyami vegyes közlekedéssel. A Ganz-motors Kassa 1939-ben készült el, de nem sokáig szolgált kereskedelmi célokat: a katonaság szolgálatába állították a második világháború alatt. Pár évre rá a Vörös Hadsereg elől Ausztriába kellett menekíteni, ahonnan csak három év múlva tért haza.

Ezután már Debrecen a neve, és visszatért békés foglalkozáshoz. Forgalomból történt kivonása után több évtizeden át műhelyhajóként használták az Újpesti-öbölben. A kétezres évek elején a Zoltán Gőzös Közhazsnú Alapítvány felújította, és 2006. augusztus 20-án a légi és vízi parádé népes közönsége előtt avatták újra, és keresztelték meg ismét. Több éven át rendezvényhajóként ismerhette a budapesti közönség, ekkor már ez volt az orrára írva: Debrecen ex Kassa. Mostanra eltűnt a Debrecen felirat, bár az acéllemezeken látszanak még a betűk nyomai, a hajó visszakanyarodott születési nevéhez. Újra csak Kassa.

KÁ

TITKÁRNÓK

Ó	I	Í	É	A	S	T	H	S	B	A
M	L	V	T	Ó	M	E	Z	E	I	H
É	G	R	Ó	M	C	N	O	G	R	A
G	U	É	A	D	S	E	J	É	K	J
K	K	T	T	S	I	M	Á	D	A	T
U	U	Ó	Z	N	Í	K	D	N	A	Ü
F	F	Ü	T	E	K	I	S	Z	N	J
Ü	Á	Ö	G	V	I	D	Á	M	E	Á
L	K	A	N	Y	A	R	U	L	A	T
I	P	E	T	É	L	R	M	I	L	S
K	Y	U	E	E	V	E	L	E	N	Ü
G	D	Y	O	R	Z	S	T	A	N	L

Keresse nyolc irányban a megadott szavakat az ábrában, és húzza át őket! A fel nem használt betűkből a poént olvashatja össze!

Két titkárnő beszélget az irodaház büféjében, és az egyik észrevesz valakit a folyosón. – Nézd! – mutatja a másiknak –, ott a főnök! Látod, milyen jól öltözik? A másik odanéz, aztán sejtelmesen elmosolyodik. – Az semmi – mondja, – ...!

☐ ARGON	☐ IVÓDIK	☐ MEZEI
☐ ÁTSÜL	☐ ÍVRÉT	☐ ÓCEÁN
☐ BIRKA	☐ JELMEZ	☐ ÓTVAR
☐ DUTYI	☐ KANYARU-	☐ PETÉL
☐ ELEVE	☐ LAT	☐ RÁZAT
☐ FÓNÉV	☐ KÉJES	☐ SÁRLÓ
☐ FUTAM	☐ KÍNZÓ	☐ SEGÉD
☐ FÜLIK	☐ KUGLI	☐ SIKET
☐ HAJTÚ	☐ KURTA	☐ ÜGYLET
☐ IMÁDAT	☐ MENET	

A POÉN 2. RÉSZÉ	UTÁN (RÓV.) BÁTORSÁG (RÉG.)	FŐZÖTT SZALONNA	A FELSZÍN JELE AZ ITTENI DOLGOT	TERÜLET-MÉRTÉK TÖRÖTT KURBLI!	FÜGGVÉNY JELE	OLTALMAZ FEDEZ	MILLIÁRD-SZOROS	TÁV VEGE! GYÁSZ-LÁRKOMA	ÉS TOVÁBBÁ
KÉT DAJKAI!	A POÉN 1. RÉSZÉ SERTÉS COMBJA								M
KÜZD, HARCOL						NŐI ÉS VIRÁGNEV TITOKBAN SZEREZ			
PÉNTEK KEZDETE!							OSZTRAK VÁROS CSELCAP		
				A FERTŐI IS EZI SZOMOR-KODIK				ÉN ÉS TARSAIM NADPÁLCA	
FŐZIE PUNYITOTT			RUHATÁRI JEGY KIS EDÉNY					TELEFON KODJA FEL-DRAGAKO	
HÍRTELEN HUZ SZIGETEK (RÓV.)		FELTÖRT (RÉG.)							
HIDROGÉN VEGYJELE		COSTA ... SOL			LÁRMÁZIK, KIBÁL TENGERT MADAR				
						NŐI FEJÉK LÁNC-SZEME!			
KETTE-VÁLÁS	BURGO-NYAFAJTA								
OLASZ IGEN	ZENEI FELHANG								
EGYET HOZ!	ELVESZŐ ... ERNŐ; JÁTEK-TERVEZŐ								TOLNI KEZD!
ILLATOS VIRÁGÜFA		ÓKORI SÉMI NÉP ROMLOTT A ZSIR					TALÁL GYAKORI-TO KÉPZŐ		TÁPLÁLÓ, ENNI ADO
			PÁROS RÓKA!			ÁGNAK IS BECEZIK TELJESÉN, EGÉSEN			
EGYET HOZ!			SZINEZÉK-CSOPORT						
MADAR-GYOMOR		NEM SZÉLD			ZENÉBEN: HÁROM KAKAS JELZŐJE			MENTA-LEVELEK!	
BIBE RÉSZÉ!	HANG A LA-BAÓLBÓL							AZ EU ELODJE	
KÉRDŐSZÓ							ELŐSKÖDŐ ROVAR		
A JÓ UTAT MEGMUTATÓ	A						VIZPÁRA ANGOL SÖRFELE		
								MÁLTÁ KÖZEPÉ!	A LENTI SZÉLETŐL
					FÖLÉJE HELYEZ			LATIN É BETU SPANYOL BRAVO	
					...MARAD: VESZIT				
					MÁJ RÉSZÉ!	LÁMPÁK KAPCSOL			
					MEGÁLL-JUNK CSAK!	HOLMIUM VEGYJELE			
					EZER-FAJTA			GYULLA-DAS FÜGGVÉNY JELE	

SUDOKU

Írja be a sorokba és oszlopokba egytől kilencig a számokat, de úgy, hogy a sorokban, az oszlopokban, és a 3x3-as kis négyzetekben minden szám csak egyszer szerepelhet!

		9	3	2				
7		1	4	6				5
	5	6	1					8
	7	3						6
4	6				2	9		3
9	2	8			3		1	
					1	6	7	
6	8						3	9
3			6		7	8		4

SZÖKÉRÉSŐ: – és ha még tudnád, milyen gyorsan!

	9					4		
	2			5				3
		8				2		
					4		8	
				7	3			
	5			2	1			
		7	8		6	4		
6	8					7	2	
		2		4				5

Megfejtések - SKANDINÁV: – beforgatam az ingatlan üzletbe, új társasági elakásokat árulok

			7	6				
	4	3						5
	6				9	1		
		1					2	3
	7	4					5	
2			8					
7	3			9	5			
		9	2	1		6		

Megtalálja a Várnegyed online is:

varnegyed.hu

facebook.com/varnegyed

RETRO KERTMOZI A VIRÁG BENEDEK HÁZBAN

Mozizz velünk a Virág Benedek Ház udvarán a csillagos ég alatt!

Egész nyáron népszerű magyar klasszikusokkal várunk benneteket, nemrég megnyílt kávézónk pedig a vetítés alatt hűtött italokat és egyéb finomságokat kínál.

06. 20.
20:30

Bacsó Péter:
A Tanú (1969)

07. 04.
20:30

Kovácsnai György:
Habfürdő (1979)

07. 18.
20:30

Tímár Péter:
Egészséges erotika (1985)

08. 01.
20:30

Nepp József:
Hófehér (1983)

08. 15.
20:30

Garas Dezső:
A Legényanya (1990)

08. 29.
20:30

Tímár Péter:
Csinibaba (1997)

További részletek
a **www.maraikult.hu** weboldalon.
1013 Budapest, Döbrentei utca 9.

• MÁRAIKULT •

BÍZD RÁNK MAGAD

MÁRAIKULT — 8 HELYSZÍNE VÁRUNK AZ I. KERÜLETBEN

Élmény és inspiráció Buda szívében

www.MARAIKULT.HU

